

KURIER POZNANSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marian Chełmickowski, wiadomości potocznych Witold Urbański, za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 596

Wydanie P

Poznań, piątek dnia 31 grudnia 1937

1602 44

Poznań, 30 grudnia.

Pęd do żłobu

Stwierdzaliśmy i stwierdzamy stale, że największym złem, jakie obóz, który żywot swój rozpoczął pod hasłem „sanacji moralnej”, wniósł w nasze życie publiczne, to właśnie owa „moralność” „sanacyjna”.

Głoszono w pamiętnym maju, że wykryje się wszystkie, liczne, z brzydkiego materializmu zrodzone przestępstwa i nadużycia czynników politycznych doby minioniej, że się winnych surowo ukarze, grzechy wytepi i zaprowadzi w społeczeństwie i państwie nowy, prawdziwy ład i porządek moralny. Na ten temat trąbiono na wszystkie strony: bo to było wówczas odnośnym sferom u góry potrzebne do wytworzenia właściwych „nastrojów” u dołu; prasa „sanacyjna” prowadziła prawdziwą krucjatę przeciwko „ogromowi nieprawości”, wyloniono komisję specjalną do wytropienia win i winowajców, ale jakoś — skończyło się na niczym.

Może tam nawet ten czy ów poseł wyzyskiwał swój mandat dla protekcji czy innych drobnych korzyści, może się i ukryć zdołał tu czy tam za parawanem politycznym jakiś mały złodziejask: może, choć nie ma na to dowodu; dzisiaj jednak chodzi nie o możliwości, przypuszczenia czy podejrzenia, lecz o fakt notoryczny, że bezstronne sądy państwowe, po wszechstronnym zbadaniu materiału dowodowego stwierdziły już w szeregu wypadków istnienie w „rzeczywistej rzeczywistości” politycznej Polski nie małych złodziejasków, lecz na wybitnych stanowiskach dużych złodziei, i że dalsze sprawy są w toku.

Ale nie tylko na tym polega zło stonków: prawie gorszy, bo bardziej zaraźliwy jest ordynarny pęd do żłobu pod postacią rzekomej gorliwości „ideowej”. W rzeczywistości owi „gorliwcy” zawieszając inne „postulaty programowe” na kółku przejęci są jedną tylko „ideą” swego obozu, która wyraziła się w tezie: państwo, to my.

Z rozpowszechnienia się wśród „sanatorów” tej mentalności zrodziło się zamieranie u nich poczuwania obozowego obywatelskiego, podejmowania się pracy publicznej z motywu idealnego, z patriotyzmu, natomiast rozpanoszyło się dobijanie się łokciami i pięściami hojnej zapłaty za „wierne oddanie się swoim”.

A im się bezwzględniej i brutalniej siebie ma na myśli, z tym większą blagą deklamuje się o „ojczyźnie”, o „interesie państwowym”, o „obronie doli świata pracy” itp. Byleby na tej „ojczyźnie”, czy na „świecie pracy” grubo zarobić, byleby złapać tłustą posadę — nie państwową, to samorządową, nie na stałe, to przynajmniej na długi szereg lat.

Dochodzi wręcz do sytuacji takich, że taki „ideowiec” szantażuje wręcz sternika danego działu pracy publicznej czy danej instytucji, że ogłosi „rewelacyjne” artykuły, jeżeli nie otrzyma upragnionej posady itp.

Zlikwidowanie strajku powszechnego w Paryżu

Wobec zdecydowanego stanowiska rządu Gen. Konf. Pracy odwołała strajk — Dziś od rana stolica Francji przybrała normalny wygląd

Paryż. (Tel. wł.) Strajk powszechny w stolicy Francji został dziś zlikwidowany.

Wszystko wskazuje na to, że był on starannie przygotowany przez komunistów. „Czerwoni” wyrotowcy przeprowadzali planową kampanię agitacyjną, wykorzystując zresztą łatwo-wierność szerokich mas i przygotowany już teren przez socjalistów, których bez trudu przelicytowali w demagogii.

Bardzo charakterystyczne są liczby, jakie przy tej okazji wyszły na jaw. Stwierdzają one, że podziemna robota Moskwy zrobiła we Francji poważne postępy. W 1935 roku partia komunistyczna liczyła 87 tysięcy członków; dziś posiada już ich 341 tys. Przed dwoma laty istniało na terenie całego kraju ponad 4300 tzw. „jacejek”, a obecnie liczba owych komórek wyrotowych wzrosła aż do przeszło 13 tys., z czego 4 tys. przypada na różne warstwy pracy. W ciągu ostatnich miesięcy rozdano 220 milionów ulotek i broszur propagandowych, a dochody partyjne znacznie wzrosły.

Prasa omawia żywo sprawę strajku, domagając się na ogół zgodzie — za wyjątkiem pism komunistycznych — zajęcia mocnego stanowiska przez decydujące czynniki, aby ukrócić szkodliwą działalność „czerwonych”. Niektóre dzienniki, jak np. „L'Information”, wyraźnie stwierdzają, że działalność ta ma wszelkie cechy rewolucyjne i żądały wprowadzenia stanu oblężenia.

„Journal” twierdzi, że chociaż Chautemps nie wymienił partii komunistycznej, jednak wyraźnie obarczył odpowiedzialnością za strajk tych, którzy swe instrukcje otrzymują z Moskwy.

„L'Epogue” zaznacza, że oświadczenia premiera podziały bardzo uspokajająco. Radykalna frakcja parlamentarna przyjęła wspomniane oświadczenia z entuzjazmem interpretując je w tym sensie, że muszą doprowadzić do ostatecznego usunięcia komunistów z „frontu ludowego”.

Ta jednolita niemal postawa opinii publicznej umocniła stanowisko czynników umiarkowanych w gabinecie i pozwoliła premierowi przełamać opór ministrów socjalistycznych z min. spr. wewnętrznych Dormoy na czele.

Zapowiedź podjęcia energicznych kroków przez rząd zmusiła sterników Gen. Konf. Pracy do zawrócenia z niebezpiecznej drogi. Jej zarząd obradował w ciągu nocy i zdecydowano strajk zawiesić. P. Jouhaux chodzą również o własną pozycję, którą chcieli całkowicie podważyć jeszcze bardziej „czerwoni” od niego członkowie z lewego skrzydła Gen. Konfederacji.

Strajk został odwołany już krótko po godzinie 6. Pracę częściowo podjęto w ciągu przedpołudnia.

Paryż przybrał dziś normalny wygląd. Kolej podziemna rozpoczęła kursować z nieznacznym opóźnieniem. Funkcjonują normalnie zakłady oczyszczania miasta, usuwając pośpiesznie nagromadzone w ciągu wczorajszego dnia śmiecie. Prywatne przedsiębiorstwa transportowe nie powróciły jed-

nak do pracy, a rozwożenie dzienników oraz dostarczanie prowiantów do hal odbywa się przy pomocy samochodów wojskowych.

Bezwzględność „czerwonych” podżegaczy

Paryż. (Tel. wł.) W związku z wczorajszym strajkiem zaszły różne wypadki, świadczące wymownie o bezwzględności „czerwonych” podżegaczy.

Za ich podszeptem Syndykat Zakładów Pogrzebowych uchwalił „wkładać do trumien nieboszczyków tylko w najpilniejszych wypadkach”.

Na cmentarzu Montparnasse dozorca nie chciał otworzyć bramy konduktowi pogrzebowemu, twierdząc, że otrzymał odpowiedni zakaz od swego związku „z powodu ogłoszenia straj-

ku”. Dopiero policja zmusiła owego dozorcę do wpuszczenia konduktu na cmentarz.

Ciężki dzień miał magistrat stołeczny, bowiem bojówka strajkujących ogrodziła kotłownię centralnego ogrzewania, nie pozwalając palić w piecach. Policja nie chciała usunąć „okupantów” tłumacząc się, że nie ma poleceń od władz przełożonych i, wobec czego nieliczni urzędnicy, którzy stawili się do pracy musieli siedzieć w pallach i futrach.

Zaniepokojenie w Londynie

Londyn. (Tel. wł.) Dzienniki poranne, które jeszcze nie mogły wiedzieć o zakończeniu strajku, śledzą z wielkim zainteresowaniem rozwój wypadków w Paryżu. Wszystkie piszą o poważnym położeniu, a zwłaszcza liberalna „News Chronicle”, która zawsze bardzo sympatycznie odnosi się do francuskiego „frontu ludowego”. Dziennik nie ukrywa obawy, że obecny strajk grozi rozbiściem tezie frontu, gdyż socjaliści zagrozili wycofaniem się z rządu, jeżeli do zwalczania strajku użyte zostanie wojsko.

Socjalistyczny „Daily Herald” donosi również o bardzo poważnych różnicach zdań w łonie rządu. Część członków domagała się natychmiastowego użycia wojska, inni natomiast

grozili dymisją, gdyby wkroczyło wojsko. Jeden z ministrów miał zapowiedzieć swoje ustąpienie, jeżeli strajk nie zostanie zlikwidowany.

„Times” w artykule wstępnym stwierdza, że we Francji decydują się losy związków zawodowych. Podniesienie walk socjalnych we Francji jest ciosem gospodarczym i politycznym dla kraju i dlatego ma znaczenie międzynarodowe. Nawet rodzimi ekstremiści nie mogą sobie życzyć osłabienia znaczenia Francji za granicą. Byłoby to nieuniknione, gdyby rządowi nie udało podtrzymać autorytetu prawa, lub też gdyby obecny strajk miał się przeobrazić w dłuższy zatarg pomiędzy kapitałem i pracą.

Zakazane zebranie w sprawie Gdańs a

Komisariat Rządu w Gdyni odmówił zezwolenia na zebranie Stronnictwa Narodowego

Gdynia. (Tel. wł.) Sekcja akademicka Stronnictwa Narodowego w Gdyni postanowiła urządzić w niedzielę, 2 stycznia publiczne zebranie, na którym przemawiać mieli: prezes Młodzieży Wszechpolskiej w Poznaniu p. Dargas, prezes Młodzieży Wszechpolskiej w Lublinie p. Lipski i red. Piszcz z Gdyni. Tematem miała być również sprawa gdańska. Komisariat Rządu w Gdyni odmówił jednak zezwolenia. W uzasadnieniu odmownej decyzji Komisariatu m. i. czytamy:

„Zakazuje się odbycia tego zebrania, ponieważ zgromadzenie to zagrażałoby bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu. Zagrożenie bezpieczeństwa, spokoju lub porządku publicznego staje się możliwym wobec spodziewanej kontrakcji ze strony u-

grupowań, które działalność Stronnictwa Narodowego stale na tym terenie zwalczają i które wobec publicznego charakteru projektowanego zgromadzenia mają możliwość uczestniczenia w tym zgromadzeniu.”

Zdaje się, że Komisariat Rządu w Gdyni tym zakazem chciał załatwić dwie rzeczy: odmówić urzędzenia zebrania i wystawić dobre świadectwo socjalistom oraz Żydom. Działalność Stronnictwa Nar. w Gdyni jest energicznie zwalczana przez Żydów i opłacanych jawnie przez nich socjalistów. Od tej strony Komisariat Rządu obawia się kontrakcji. Ale najciekawsze, że socjalistom na wiec publiczny zezwolono i to dwukrotnie w ostatnich tygodniach. (P)

Sprawa Doboszyńskiego

Warszawa. (Tel. wł.) ATE donosi ze Lwowa, że Doboszyński stanie niebawem przed lwowskim sądem przysięgłym, albo też „będzie sądzony przez trybunał trójosobowy”.

Sprawa Doboszyńskiego nie została wniesiona na listę rozpraw w styczniu przed lwowskim sądem przysięgłym.

(W)

Ten pęd do żłobu z maską „ideowości” na twarzy to rys najbrzydliwszy, jaki po stronie obozu „sanacyjnego” wypaczył polskie życie zbiorowe. Tym silniejszą musi być reakcja wszystkich zdrowych w społeczeństwie żywiołów przeciwko objawom tej gangreny moralnej.

Tu chodzi nie o takie czy inne rozgrywki polityczne, lecz o troskę rzeźmi, by rozwój życia narodu potoczył się torem zdrowia, moralnej jedności i siły, a nie stoczył się na bezdroża, wiodące do rozkładu wewnętrznego i zewnętrznej niemocy.

Niemcy i Włochy otrzymać mają kredyty

Narady pomiędzy Londynem, Paryżem i Brukselą — Eksploatacja gospodarcza kolonii — Dążenie do uspokojenia Europy

Londyn. (ATE). W tutejszych kołach politycznych utrzymują, że pomiędzy Londynem, Paryżem i Brukselą toczą się narady dotyczące udzielenia Niemcom i Włochom kredytów. W Londynie oczekiwane jest w najbliższych dniach przybycie b. premiera belgijskiego van Zeelanda, który miał już opracować dokładny plan w odnośnej kwestii.

Podczas gdy w Londynie i Paryżu panował dotychczas pogląd, że Berlin i Rzym w zamian za kredyty winny dać gwarancje, że sumy te nie zostaną zużyte na cele dozbrojeniowe, plan van

Zeelanda tego rodzaju gwarancji raczej nie przewiduje, lecz idzie raczej w kierunku połączenia tego zagadnienia z problemem kolonialnym. Poza tym miano również zaniechać żądania gwarancji politycznych w sprawie uspokojenia Europy.

Cel ten ma być osiągnięty w ten sposób, że Niemcy i Włochy równocześnie z uzyskaniem kredytów mają otrzymać możliwość współudziału przy eksploatacji gospodarczej terytoriów kolonialnych, za cenę chwilowego zrezygnowania ze swych postulatów kolonialnych.

W ten sposób istnieje nadzieja zyskania na czasie dla omówienia pro-

blemów europejskich w atmosferze spokojnej.

Przypuszczają, że rządy niemiecki i włoski wyrażą zgodę na ten projekt, gdyż umożliwia on obu państwom zaopatrzenie się w nieodzowne potrzebne surowce przy równoczesnym uzyskaniu kredytów zagranicznych.

W Anglii liczą się z tym, że plan ten spotka się z opozycją lewicy. W londyńskich kołach finansowych projekt ten przyjęty został dość przychylnie, przy czym decydująca jest obawa przed dalszym zaostreniem położenia międzynarodowego w Europie na wypadek pogorszenia sytuacji gospodarczej w Niemczech i Włoszech.

W tych dniach zmarł słowacki historyk, etnograf i działacz ks. Madrecky, który znany był również w Polsce. Urodził się w r. 1879. Na terenie Słowacji rozwijał ożywioną działalność naukową i społeczną. Przy czym wydał także kilka dzieł. W Polsce bawił w r. 1927.

Ograniczenia w Niemczech z powodu braku surowców idą coraz dalej. Ostatnio zakazał premier Göring zakładania nowych firm dla przeróbki materiałów tekstylnych. Pod to rozporządzenie podpadają wszystkie firmy zajmujące się sporządzaniem ubiorów (z wyjątkiem krawców) kapeluszy, gorsetów, pasków, parasoli, bielizny, sztucznych kwiatów itp.

Firmy żydowskie w Niemczech na mocy nowego rozporządzenia muszą należeć do zrzeszeń i organizacji gospodarczych. Chodzi o to, żeby podlegały wydawanym przez nie przepisom i nie były uprzywilejowane. Firmy żydowskie jednak muszą być reprezentowane przez przedstawicieli niżej wymienionych.

Na parowcu niemieckim „Wangoni” stojącym w porcie hamburskim wybuchł pożar, który zniszczył znaczną jego część, zanim pożar został ugaszony. Spłonęły mianowicie jadłonia, klatka schodowa, pokład spacerowy i hall.

W Leningradzie spadł z mostu na lód rzeki autobus, przy czym 8 pasażerów zostało zabitych a 24 ciężko rannych. Przyczyną było nieczyszczenie ulic ze śniegu.

Fabryki General Motors w Ameryce zwolniły z pracy około 30 tys. robotników, jak zaznacza prezes tego towarzystwa William Knudsen, wskutek zmniejszenia zamówień i złego stanu rynku. Pomimo to fabryka zatrudnia jeszcze ponad 200 tys. pracowników, a wypłaty tygodniowe wynoszą przeszło 24 mln. dolarów. Zarządzono także zmniejszenie liczby godzin pracy.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 30. 12. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była słabsza.

W pożyczkach państwowych nie doszło wogóle do notowania.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4 1/2% listy zast. złote w złocie 60,—, natomiast 4 1/2% złotowe listy zast. serii L. ofiarowano po 62,—.

Akcje bankowe bez notowania.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

4 1/2% listy zastawne złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziemstwa Kredyt. (dawn. 4 1/2% dolar. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 60,— P.

4 1/2% złotowe listy zastaw. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 62,— U.

Tendencja słabsza.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań 30. 12. 1937 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.

Standarty: 1. żyto 712 g/l., 2. pszenica 442 g/l., 3) owies I. stand. 480 g/l., 4) owies II. stand. 450 g/l.

Ceny transakcyjne:

Zyto 15 tonn par. Poznań 22,40
Zyto 195 tonn par. Poznań 22,50
Owies I. stand. 15 tonn par. Poznań 21,25

Ceny orientacyjne:

Zyto 21,75—22,00
Uspokobienie lekko zwykłowe 27,00—27,50

Pszenica 27,00—27,50
Uspokobienie zwykłowe 20,50—21,50

Jęczmień browarowy 20,50—21,50
Uspokobienie spokojne 19,50—19,75

Jęczmień 700—711 g/l. 19,50—19,75
Jęczmień 678—675 g/l. 18,50—19,00

Jęczmień 638—651 g/l. 18,25—18,50
Uspokobienie spokojne 20,50—21,00

Owies I. stand. 20,50—21,00
Uspokobienie spokojne 19,50—20,00

Uspokobienie spokojne 31,25—32,25
Maka żytnia gat. I. 0-50% 29,75—30,75

Uspokobienie zwykłowe 47,25—47,75
Maka pszena gat. I. 0-50% 43,25—43,75

Maka pszena gat. I-A 0-65% 41,25—41,75
Maka pszena gat. II. 30-65% 37,75—38,25

Uspokobienie zwykłowe 14,75—15,50
Otreby żytnie stand. 16,50—16,75

Otreby pszenne grube stand. 15,25—15,75
Otreby pszenne średnie stand. 15,00—16,00

Otreby jęczmienne 53,00—54,00
Rzepak zimowy 48,00—50,00

Siemianina 32,00—34,00
Gorzecza 24,00—26,00

Groch Wiktoria 23,50—25,00
Groch Folgera 13,25—13,75

Łubin niebieski 13,75—14,75
Łubin żółty 74,00—77,00

Mak niebieski 90,00—100,00
Koniczyna czerwona surowa 105,00—115,00

Koniczyna czerw. 95-97% czyst. 210,00—240,00
Koniczyna biała 220,00—240,00

Koniczyna szwedzka 80,00—90,00
Koniczyna żółta odluszczone 21,25—21,50

Makuch liny w taflach 18,50—18,75
Makuch rzepak w taflach 21,25—22,00

Makuch słon. w taflach 42—43% 23,50—24,50
Srut Soja 5,90—6,15

Słoma pszena luzem 6,40—6,65
„ pszena prasowana 6,25—6,50

„ żytnia luzem 7,00—7,25
„ żytnia prasowana 6,30—6,55

„ owsiana luzem 6,80—7,05
„ owsiana prasowana 7,85—8,35

Siano zwykłe luzem 8,50—9,00
„ nadnoteckie luzem 8,95—9,45

„ nadnoteckie prasowane 9,95—10,45
Ogólne uspokobienie spokojne
Ogólny obrót: 3555,9 tonn, w tym żyta 1054 tonn, pszenicy 305 tonn, jęczmienia 315 tonn, owsa 82 tonn.

DZIEN POLITYCZNY

TELEFONEM OD KORESPONDENTA „KURIERA POZNAŃSKIEGO”

Warszawa, 30 grudnia.

W życiu politycznym panuje właściwie ciągle jeszcze okres świąteczny. Na posiedzeniu komisji prawniczej Senatu omówiono aktualne sprawy merytoryczne. Senat załatwi je zdaje się dopiero 4 stycznia.

*

Ciekawe wiadomości nadchodzą z Wileńszczyzny, gdzie w rozmaitych organiza-

cjach społecznych trwała walka pomiędzy „naprawiaczami” i rolnikami spod znaku gen. Żeligowskiego. Wobec wystąpienia gen. Żeligowskiego i dywersji na terenie parlamentarnym w postaci złożonego mu wotum nieufności jako prezesowi komisji wojskowej, „Naprawa” zaczęła na Wileńszczyźnie prowadzić ostrą kampanię przeciwko gen. Żeligowskiemu.

W.

Świat przygotowuje się na wypadek wojny

W Anglii

Londyn. (ATE). W ramach programu dozbrojeniowego rząd angielski, według „Daily Herald” zapewnił sobie prawo pierwokupu całego urodzaju zboża w Kanadzie. Pertraktacje w tej sprawie były prowadzone wspólnie przez ministrów handlu i koordynacji zbrojeń. Według tego samego dziennika, rząd angielski miał zapłacić za prawo opcji 500 milionów funtów.

„Daily Herald” dodaje również, że minister koordynacji zbrojeń Inskip poczynił kroki celem zakupu znacz-

nych ilości konserw i innych środków żywności.

W Stanach Zjednoczonych

Waszyngton. (ATE). „United Press” dowiaduje się, że prezydent Roosevelt zarządził wykonanie planu zbrojeniowego w jak najszybszym terminie bez względu na budżet lub okoliczności polityczne. Poza tym donoszą, że Roosevelt zwróci się prawdopodobnie do Kongresu z żądaniem wyasygnowania 1 miliarda dolarów na zbrojenia w roku budżetowym 1938-39. Z tej olbrzymiej sumy na marynarkę przypadnie 580 milionów dolarów, a na armię 415 milionów.

Z państwa „czerwonego” terroru

Przeciw Stalinowi

Leningrad. (ATE). W okresie świat Bożego Narodzenia w Leningradzie i okręgu leningradzkim porozrzucono większą ilość ulotek o treści antysowieckiej. W ulotkach tych Stalina nazywają bratobójcą. Jak donosi „Leningradzkaja Prawda”, coraz częściej w ostatnich czasach nieznani sprawcy wypisują na kamieniach bruku hasła antykomunistyczne.

Nie chce wrócić do Sowieć

Londyn. (ATE). „Daily Telegraph” donosi z Oslo, że b. poseł sowiecki w Norwegii Jakubowicz, odwołany nie-

dawno do Moskwy, odmówił powrotu do kraju. Jakubowicz zamieszkał w małym hoteliku w pobliżu Oslo. Podobno obawia się on, że po powrocie do Moskwy będzie skazany na śmierć.

Żona Jakubowicza mieszka jeszcze w gmachu poselstwa, zaś jego dwaj synowie znajdują się w Moskwie, gdzie mają być trzymani w charakterze zakładników.

Rozstrzelano 4800 osób

Warszawa. (Tel. wł.). Doniesienia urzędowe, ogłoszone w prasie sowieckiej wykazują, że GPU w r. 1937 rozstrzelało 4800 osób.

(w)

sumę pieniędzy i uciekł. Bez przerwy przez trzy miesiące podróżował po całej Polsce unikając formalności meldunkowych.

Policja była zaalarmowana listami gończymi. Pacholder spędził ten czas w autobusach i pociągach, aż w końcu zmęczony i wyczerpany powrócił do Warszawy, gdzie go aresztowano i osadzono w więzieniu przy ul. Zielnej.

(w)

Przesilenie w Egipcie

Londyn. (Tel. wł.). Jak donoszą z Kairu dekretem królewskim rząd Nahas Paszy został odwołany. Misję tworzenia nowego rządu król powierzył przywódcy opozycji parlamentarnej Mohamed Mahmoudowi.

Odrzucenie noty japońskiej

Londyn. (Tel. wł.). Ambasada angielska w Tokio oświadczyła, że nie może przyjąć do wiadomości noty japońskiej w sprawie ataku na angielską kanonierkę. Nota ta oparta została wyłącznie na doniesieniach japońskich kół wojskowych.

W wiadomości

W związku z pogłoskami, jakie ukazywały się w niektórych dziennikach zagranicznych, jakoby b. cesarz Wilhelm pragnął zamieszkać w Niemczech i życzenie to było życiowym rozpatrywane, donoszą z Berlina, że o takim życzeniu tam na razie nie ma wiadomości. Nie jest wykluczone, że na razie jest to balon próbny.

W roku 1936 urodziło się w Niemczech 1.276.000 dzieci. W porównaniu z rokiem poprzednim, gdzie było 1.261.000 urodzin, jest to różnica niewielka. Przypuszcza się, że w roku następnym nie będzie różnicy.

Król norweski wysłał następującą odpowiedź do Negusa, który uskarżał się na stanowisko Norwegii w sprawie uznania zwierzchnictwa Włoch nad Abisynią: „Rząd mój nie przyjął zaproszenia rządu holenderskiego i nie zwrócił się również do Wielkiej Brytanii oraz Francji w sprawie uznania imperium włoskiego w Abisynii”.

Leona Degrelle’a skazał sąd na 25 tys. franków odszkodowania za oszczerstwo przeciwko burmistrzowi Antwerpii. Degrelle twierdził, iż tenże wziął przy pewnej okazji znaczne porekawizne.

Według Ag. Reutersa konflikt między pałacem królewskim a rządem w Egipcie wszedł w stadium decydujące. Król Faruk zaproponował utworzenie specjalnej komisji, która ma zbadać przyczyny zażartu.

W związku z toczącą się walką radio-propagandową pomiędzy Włochami a Anglią na terenie państw muzułmańskich ogłosił publicysta Gaida na łamach „Popolo Italia” gwałtowny artykuł przeciw audycjom, które ostatnio poczęły nadawać radiostacje angielskie w języku arabskim. W razie gdyby Anglia, pisze dziennik, nie zaprzestała nadawania audycji, Włochy rozpoczną wojnę propagandową.

Zapowiedź zmian w administracji szkolnictwa

Rada Ministrów zatwierdziła projekt ustawy o zniesieniu dotychczasowej odrębnej administracji szkolnictwa powszechnego i połączenia go z samorządem terytorialnym.

Projekt rządowy znosi dotychczasowe przepisy o radach szkolnych, opiekach i dozorcach szkolnych oraz komisjach szkolnych z lat 1917, 1919, 1920 i 1922, a całą funkcję zleca specjalnym komisjom gminnym i dozorem szkolnym. Komisje gminne, złożone głównie z delegatów zarządu gminy i rady gminnej i delegatów nauczycielstwa, prezesa dozoru szkolnego i kierowników szkół, mają dbać nie tylko o szkolę i jej materialne potrzeby, ale i o moralną i wychowawczą stronę szkoły. Mają one również zająć się koordynowaniem działań na terenie oświaty pozaszkolnej i jej subwencjonowaniem.

Podobne funkcje i podobny skład mają mieć i komisje powiatowe.

Projekt rządu, opracowywany od trzech lat przy wybitnym współudziale delegatów dwu organizacji słynnego Związku Nauczycielstwa Polskiego i nie mniej znanego Związku Pracowników Samorządowych (pp. pos. Pacholczyk i Konkowski) oraz dość licznej grona instruktorów oświaty pozaszkolnej, miał w swym założeniu kilka celów, pozornie z sobą sprzecznych. Miał on przede wszystkim zespolic administrację szkolną z ogólną administracją państwową, co na zewnątrz przybrać miało postać podporządkowania inspektorów szkolnych — starostom. Miał poddać dziedzinę pracy czysto społecznej, tj. dziedzinę oświaty pozaszkolnej pod ścisłą kontrolę, a nawet ingerencję powiatowych władz administracji szkolnej (a głównie urzędujących tam instruktorów oświaty pozaszkolnej). Poza tym projekt miał zapewnić szkołom i pracom oświatowym fundusze z kasy samorządowej, a nauczycielom związkowym decydujący wpływ na nowe organizacje szkolne i oświatowe.

Krótko tendencje owe określić by można: nad szkołą i oświatą pozaszkolną w gminie czuwa komisja gminna o zdecydowanej przewadze nauczycieli i zarządu gminy. Nad komisją tą sprawują nadzór starosta, inspektor szkolny, instruktor oświatowy i komisja szkolna powiatowa. Pieniądze na wszystkie poczynania asygnuje zasadniczo kasa gminy, wiejskiej lub miejskiej.

Gdy zaczęto prace nad tą ustawą, stosunki między „sanacją” (wówczas BB) a nauczycielstwem związkowym układały się bardzo harmonijnie, a samorząd gminny był już przez odpowiednio spreparowane wybory niemal całkowicie „usanowany”. Nowa ustawa więc miała oddać nadzór nad szkolnictwem i oświatą we „właściwe ręce”.

Prace jednak przygotowawcze trwały długo — ponad 3 lata. Tymczasem stosunki w kraju mocno się zmieniły.

Kto chce być zdrow i rzeźki niech zażywa przynajmniej raz na tydzień przed śniadaniem szklankę naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa**, która gruntnie przepłukuje żołądek i jelita, oczyszcza krew i racjonalnie pobudza przemianę materii. Zapyt. się Wasz. lekarza. Tg 21 984

MAURICE RAVEL
zmarły przed kilku dniami znakomity kompozytor francuski.

Popsuły się stosunki między „Ozonem” a nauczycielstwem związkowym. Zbliżające się już nowe ogólne wybory samorządowe przyniosą niewątpliwie zmiany bardzo poważne w radach i zarządach wszystkich stopni samorządu. Społeczeństwo nie da sobie narzucić uchwał, niezgodnych z jego przekonaniem. Nie da również pieniędzy z kas gminnych na prace, zależne od ludzi, do których nie będzie miało pełnego zaufania.

Projekt rządu, nie spełniający zresztą wszystkich celów, którym miał służyć, nie dostosował się do zmienionej sytuacji w kraju. Opiera się na starych poglądach o zetatyzowaniu całej oświaty i poddaniu jej pod wpływ i kontrolę rządu. Przychodzi on

jednak za późno. Nie da on już ani nauczycielstwu związkowemu ani urzędnikom samorządowym tej władzy, o jakiej marzyli ich przywódcy.

Nie mam wiary w odporność izb ustawodawczych, toteż liczę się z uchwaleniem tego projektu przez te izby. Mimo to sądzę, iż nawet obecne izby nie pominą księży proboszczów (lub ich zastępców) w składzie komisji gminnych i powiatowych. Sądzę też, że udział czynnika społecznego, rodziców i organizacji społeczno-oświatowych, będzie należycie zapewniony. Tak samo musi być zapewniona swoboda organizacji i prac oświatowych dla towarzyszy, na zatwierdzonym statucie opartych.

STANISŁAW RYMAR.

BOHATERSKA OBRONA TERUELU

Z lewej: oddziały wojsk narodowych na jednym z przedmieść otoczonego przez „czerwonych” miasta Teruel; z prawej: gen. Aranda, dowódca armii, śpieszącej z odsieczą bohaterskim obrońcom, naradza się z swym sztabem.

Jedyna słuszna droga

Przeciwnicy się niecierpliwią...

W niektórych pismach, nie związanych żadnymi niemi ze Stronnictwem Narodowym i zaliczających się do obozu przeciwnego, pojawiają się głosy niecierpliwości, że Stronnictwo Narodowe nie okazuje pośpiechu w dążeniu do władzy. Oenerowskie „ABC” tłumaczy to... brakiem programu, a p. Mackiewicz w „Słowie” wileńskim tym, że Stronnictwo Narodowe „zasmakowało w szkoleniu ludzi i w prowadzeniu społecznej walki z Żydami”.

Na czczy zarzut bezprogramowości „Warszawski Dziennik Narodowy” odpowiada w ten sposób:

„W Polsce istnieją dwa tylko programy zasadnicze i dwie ideologie oparte o całość poglądu na życie państwa i społeczeństwa: nacjonalizm i komunizm. Wszystkie inne kierunki są częściowym, fragmentarycznym ujęciem różnych zagadnień.

„Dlatego też to wszystko, co nie jest w Polsce komunistyczne zaczyna coraz bardziej przechylać się do naszej ideologii. Nawet nasi zdeklarowani przeciwnicy, pragnąc utrzymać się na powierzchni życia publicznego, zmuszeni są przemawiać naszym językiem i, chociażby pozornie, głosić niektóre nasze zasady.

„Czy można taki stan rzeczy osiągnąć przy braku programu?”

„Czy może istnieć silny ruch, ruch ogarniający setki tysięcy ludzi, nieustannie walczący i wywołujący w kraju głębokie przeobrażenia, nie wiedzący zarazem czego chce i nie świadomy celu, do którego dąży?”

„Nie sądzimy, aby ktokolwiek poważnie myślał o zagadnieniach politycz-

nych i zdający sobie jako tako sprawę ze zjawisk społecznych mógł mieć pod tym względem wątpliwości.

„Dlatego też przypisujemy te wątpliwości u jednych brakowi dobrej woli, u drugich niezrozumieniu różnicy, jaka zachodzi pomiędzy ogólnym programem ruchu politycznego, a szczegółowym programem.

„Ten ostatni, w szczegółach swoich uzależniony jest od szeregu okoliczności realnych, istniejących w chwili jego urzeczywistnienia i powinien być omawiany we właściwym czasie, kiedy okoliczności te są dokładnie znane.”

W powyższych słowach mieści się też pośrednia odpowiedź na niecierpliwą zarzut p. Mackiewicza, że Stronnictwo Narodowe zasmakowało w akcji wychowawczej i przeciwydowskiej, a nie szuka dróg dojścia do władzy, której posiadanie jest konieczne dla rozwiązania sprawy żydowskiej. Ależ właśnie ta akcja jest jedyną drogą do władzy silnej, niepodzielnej, bezkompromisowej i trwałej, władzy opartej nie na paktach i sojuszach, ale na zaufaniu wychowanych w ideologii narodowej mas. A takiej władzy potrzeba do rozwiązania sprawy żydowskiej i innych problemów narodu i państwa. Droga to dłuższa i trudniejsza, niż pragną niecierpliwi, lecz jedynie wiodąca do celu, którym jest państwo narodowe.

Naturalnie, że niecierpliwość pewnych ugrupowań nie wpłynie ani na kierunek, ani na tempo akcji Stronnictwa Narodowego.

Echa rozwiązanego zebrania S. N. w Śremie

Śrem. (su). Przed tutejszym Sądem Grodzkim zasiadł w środę, 29 bm. na ławie oskarżonych członek łódzkiego zarządu okręgowego Związku Zawodowego „Praca Polska”, 32-letni farmaceuta Rajmund Józef Gacek, zamieszkały w Łodzi-Chojny, oskarżony o publiczne znieważenie rządu i rozpowszechnianie fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny (występek z art. 127 i 170 kk.).

Rozprawa była echem uroczystości, które w Śremie odbyły się w lutym 1936 r. Miejscowe koło Stronnictwa Narodowego urządziło poświęcenie proporcja. Po południu w sali hotelu „Bazar” odbyło się publiczne zebranie przy udziale przeszło półtora tysiąca osób. Na zebranie to przybyli również delegaci starostwa, referendarz Stanisław Doliński i sekretarz Antoni Loga. Wygłoszono kilka przemówień. Pierwszy z prelegentów Rajmund Gacek krytykował w swoim referacie „sanację”, omówił kwestię żydowską, niebez-

pieczne jej cechy destrukcyjne, oraz działalność obcych agentur. Przemówienie to — za które p. Gacek został pociągnięty do odpowiedzialności — trzykrotnie przerwał delegat starostwa i zarządził rozwiązanie zebrania.

Osk. Gacek nie przyznał się na rozprawie do winy.

Po zamknięciu przewodu sądowego oskarżyciel publiczny wniósł o ukaranie, natomiast obrońca oskarżonego w dłuższym wywodzie starał się wykazać, iż w czynie oskarżonego Gacka nie ma przedmiotowych ani podmiotowych wymogów przestępstwa.

Sąd po półgodzinnej przerwie ogłosił wyrok uznający oskarżonego winnym zniewagi rządu, za co skazał go na karę grzywny w kwocie 50 zł z zamianą w razie nieściągalności na jeden dzień aresztu. Skazany zapowiedział apelację.

Proces wywołał zrozumiałe zainteresowanie

FAKTY I OCENY

Żydzi i „front demokratyczny”

Montowanie „frontu demokratycznego” trwa w dalszym ciągu. Środowiskiem inspiującym tę akcję jest Klub Demokratyczny, pozostający pod przewodnictwem prof. Michałowicza. Według opinii prasy stołecznej jest to nie tylko ośrodek wymiany myśli o zbliżonych poglądach politycznych, ale przede wszystkim nowy twór polityczny, który będzie miał głównie na celu walkę z antysemityzmem. Organ żydowskiej strony tego frontu, „Nowy Głos”, takie w tej sprawie podaje informacje:

„Dowiadujemy się, iż sprawa powstania frontu demokratycznego w Polsce znajduje się na drodze ku pełnej realizacji i jest kwestią już najbliższej przyszłości.

„Od kilku tygodni odbywają się prace Komisji Organizacyjnej, mającej stworzyć podstawy frontu demokratycznego w Polsce. Struktura organizacyjna Frontu ma być następująca:

„Front składać się ma z przedstawicieli trzech partii politycznych: PPS, Stronnictwa Ludowego i Związku Lewicy Patriotycznej. Wszystkie trzy grupy pracować mają na zasadach autonomicznych i od siebie niezależnie. Nad koordynacją prac tych partii czuwać będzie komórka zwierzchnia, w skład której wchodzi przedstawiciele trzech wspomnianych partii.

„Formalne ukonstytuowanie się Frontu Demokratycznego, czy też proklamacja akcji wspólnej nastąpi na walnym zebraniu Klubu Demokratycznego w styczniu 1938 r.”

Równocześnie pismo to donosi, że w najbliższym czasie „front demokratyczny” wydawać zaczęły dwa nowe pisma polityczne.

Termin walnego zebrania Klubu Demokratycznego zbiega się z datą kongresu żydostwa polskiego, zwołanego z inicjatywy dra Kleinbauma, działacza „frontu demokratycznego”.

Czy te same terminy są tylko przypadkowym zbiegiem okoliczności, czy też zostały świadomie uzgodnione? Raczej to drugie!

„Gdy Sobieski był sułtanem...”

Niebawem plotki o Stronnictwie Narodowym puszczą w świat „sanacyjny”, „Kurier Poranny”, będący w arendzie Związku (Byłych) Narodowców. Ostatnio pismo to bajdurzy o „uzgodnieniu współpracy” między Stronnictwem Narodowym, a Stronnictwem Pracy — do czego miało dojść pod patronatem Żyda p. Tennenbauma, przyjaciela gen. Sikorskiego.

Jest taka uczniowska piosenka rozpoczynająca się od słów „Gdy Sobieski był sułtanem, wtedy Bismarck z konia spadł”. Odpowiada ona swą prawdą i „mądrością” plotkom „Kuriera Porannego”. Różnica jest ta, że piosenkę śpiewają sztubacy dla zabawy, a „Kurier Poranny” rości sobie pretensje do poważnego traktowania jego bzdur o sztubackim poziomie.

Żydzi zawsze pierwsi

W krakowskim „Głosie Narodu” ukazało się sprostowanie nadesłane przez sąd dyscyplinarny krakowskiej Izby Adwokackiej. Sprostowanie dotyczy — nieścisłych — zdaniem prostujących — informacji zawartych w jednej z korespondencji kieleckich tego dziennika. W sprostowaniu tym zawarte jest ciekawe, oficjalne stwierdzenie, że w Sądzie Dyscyplinarnym znajdują się obecnie trzy sprawy przeciw 3 adwokatom chrześcijanom a 11 przeciw 9 adwokatom Żydom.

Cyfrę tę dotyczą adwokatów z okręgu kieleckiego S. O., którzy od kilku lat należą do Krakowskiej Izby Adwokackiej.

W związku z tym „Warszawski Dziennik Narodowy” podkreśla, że na terenie okręgu kieleckiego adwokaci Polacy stanowią znaczną większość. Żydzi zaś są w mniejszości (inaczej jest oczywiście na pozostałych terenach Izby).

Tak jest tam, gdzie Żydzi są w mniejszości. Ile wobec tego mają oni spraw dyscyplinarnych tam, gdzie stanowią przynajmniej większość?

Przed zmianą polityki „Unda”?

Agencja Telegraficzna „Express” donosi ze Lwowa, że z zainteresowaniem oczekiwane są tam obrady walnego zjazdu stronnictwa „ukraińskiego” „Unda”. Zjazd odbędzie się w dniach 4 i 5 stycznia 1938 r. we Lwowie.

W czasie tych obrad zdecydowane ma być, czy stronnictwo „Unda” podtrzyma dotychczasowe formy współpracy z czynnikami polskimi, czy też dojdzie do głosu opozycja, która wysuwa hasła bardziej radykalne dla polityki „Unda”.

Jak wiadomo, „Unda” jest w chwili obecnej ośrodkiem tzw. „ugody” polsko-„ukraińskiej”, która to polityka, popierana przez „sanację”, budzi szereg zasadniczych zastrzeżeń.

Kaslem rządu — „Rumunia dla Rumunów“

Oświadczenie programowe premiera Gogi wobec przedstawicieli prasy — życzliwe stanowisko całej opinii — Zawieszenie trzech pism żydowskich

Bukareszt. (Tel. wł.) Nowy rząd spotkał się na ogół z dobrym przyjęciem całej opinii, z nielicznymi tylko wyjątkami.

Wszystkie dzienniki wyrażają się o nim pozytywnie, lub zapowiadają — jak np. organ liberalów „Independence Roumaine” — życzliwą neutralność i ocenę na podstawie dokonanej pracy. Cytowane pismo wyraża dalej przekonanie, że premier Goga będzie hołdował umiarkowanemu nacjonalizmowi, prowadząc też dzieło rozbudowy, zapoczątkowane przez p. Tarescu.

Bardzo serdecznie ustosunkowuje się do rządu prof. Jorga. Organ „Zelaznej Gwardii” „Buna Vestire” zapewnia całkowite poparcie w realizowaniu programu narodowego. Po-

dobne stanowisko zajmuje „Frontul” p. Vaidy Voevoda, wyrażając przekonanie, że zrobiono pierwszy krok na drodze do zjednoczenia wszystkich żywiołów narodowych.

Oficjalny organ partii rządowej, „Tara Neastra” podaje następujące słowa premiera Gogi: „Rumuni, zawdzięczacie królowi Karolowi II, że Rumunia zaczyna być obecnie ważną”. W dalszym ciągu pismo przytacza w ogólnych zarysach program gabinetu.

Na ten temat mówił również premier podczas konferencji prasowej, składając m. i. poniższe oświadczenie:

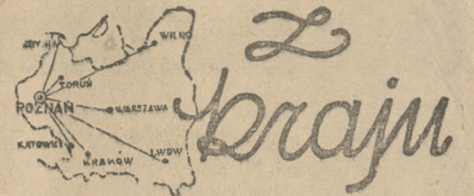
„Wierzimy w naród i w jego prawo panowania we wszystkich dziedzinach życia zbiorowego. Dojście do władzy mego rządu oznacza stworzenie nowych form życia narodowego a zarazem uspokojenie nastrojów w kraju, zaprowadzenie ładu i poszanowania pracy. Dwa hasła „Chrystus-Król i naród” oraz „Rumunia dla Rumunów” — będą naszymi drogowskazami”.

Program będzie wykonywany —

podkreślił dalej premier — ściśle w ramach prawa i konstytucji. Gabinet będzie pracował nad ugruntowaniem położenia Rumunii na zewnątrz a w kraju przeprowadzi wszechstronne reformy. Zwraca się też z apelem o współpracę do wszystkich ludzi dobrej woli i podobny apel kieruje również pod adresem lojalnych mniejszości narodowych.

Z pierwszych poczynań nowego rządu na specjalną uwagę zasługuje bezterminowe zawieszenie trzech pism, znajdujących się w rękach lewicowo-żydowskich, a mianowicie: „Adevărul”, „Dimineata” (organ Titulescu) i „Lupta”, osobistego pisma p. Maniu. Wszystkie były w zdecydowanej opozycji do nowego systemu.

Również nieżyczliwie ustosunkowuje się do gabinetu lewy odłam caranistów. W stronnictwie tym jednak panują poważne rozbieżności, dowodem czego jest fakt, że przewodcy czterech silnych okręgów organizacyjnych, nie mogąc się pogodzić z negatywnym stanowiskiem partii, wystąpili z niej, podciągając swych zwolenników.

OPIEKUN KS. RADZIWIŁŁA DZIAŁA

Ustanowiony przez sąd w Ostrowie jako opiekun księcia Radziwiłła z Antonina B. ambasador Rzplitej p. Alfred Chlapowski z Bonikowa zaczął już działać.

Okazało się mianowicie, że książę Michał nadal odznacza się zaręczaną mu już zawsze rozrzutnością i nie może wystać z wyznaczonej mu miesięcznie sumy 5.000 złotych. Mianował on również w ostatnich czasach kilku plenipotentów z pensjami po 2.000 zł, a same wydatki za telefon w zeszłym miesiącu wynosiły około 2.000 złotych.

Wobec tych faktów ustanowiony przez sąd opiekun wezwał księcia do natychmiastowego powrotu do kraju.

NIEZNACZNA ZMIANA BILETÓW KOLEJOWYCH

Od 1 stycznia 1938 r. wchodzi w życie nowy wykaz odległości dla kolejowego ruchu osobowego. Wykaz ten przyniesie szereg drobnych zmian odległości, jakie wynikły z ponownego sprawdzania rzeczywistych odległości oraz jednolitego zastosowania zasad ustalania odległości taryfowych. Z tego powodu ceny biletów zmieniają się nieznacznie w niektórych wypadkach zarówno in minus, jak i in plus.

EMIGRANT W RĘKACH RABUSIÓW

Niejaki Tomasz Kropiwo, który na święta przyjechał do kraju z Ameryki, gdzie się dorobił nieco grosza, wpadł po drodze w ręce warszawskich okupików. Przedstawili mu się jako małżeństwo Sobczyńscy i z punktu zaprosili go na wilię do siebie w Śródborowie. Tutaj zamieszkali w jednym z pensjonatów, po dwóch dniach zaś powrócili do Warszawy, gdzie zaczęli sobie żyć „wesolo”. Rezultat zaś był taki, że Kropiwo znalazł się nagle w nieprzyjemnym na moście wawerskim bez walizki i zegarka oraz bez portfela z 500 dol. pieniędzy.

Okazało się, że latwowiec K. wpadł w ręce rzemieślników, którzy posługiwali się fałszywym nazwiskiem, których policja po okazaniu fotografii wnet wypośredkowała i ujęła w osobach Mikołaja Kostrzewskiego i Antoniny Zawadzkiej.

AFERA TOW, IMPREGNACJI DRZEWA

Na dzień 26 stycznia wyznaczono przed sądem w Warszawie termin rozprawy apelacyjnej w znanej aferze Polsko-Belgijskiego Tow. Impregnacji drzewa. Apelację wniosło dziewięciu skazanych z dyrektorem Jakobinem na czele. Urząd prokuratorski uznał również wtedy wyrok, przy najmniej do części oskarżonych, za zbyt niski, a rokurator Generalna żąda zasądzenia całkowitego powództwa cywilnego w wysokości 5 milionów złotych, gdy tymczasem zasądzonych zostało dla skarbu państwowego tylko 3 miln. złotych.

Zatem apelację wnoszą aż trzy strony i wyniku oczekuje się z dużym zainteresowaniem.

WYPADEK KOLEJOWY W KONSKIM

Na stacji kolejowej Skarżysko-Kamienna pociąg pociąg pośpieszny najeżdżał na wózek pocztowy śpieszący na dworzec. Zderzenie pociągu z wózkiem spowodowało śmierć pracownika pocztowego Władysława Stąpora. Wózek pocztowy uległ zdruzgotaniu.

POŻAR W KOPALNI WĘGLA

Gaszenie pożaru na kopalni „Donnersmarck” w Chwałowicach, gdzie pożarem są objęte dwa oddziały, trwa bez przerwy. Strażacy pracują w maskach gazowych. Niebezpieczeństwo dalszego rozprzestrzenienia pożaru zostało już zażegnane, gdyż zdolano już wnieść tamy cementowe. Górników tam pracujących przeniesiono tymczasem na inne kopalnie.

BRZYDKA SPRAWA

Okazało się, iż przestępca Szware w Krakowie, który zastrzelił posterunkowego śp. Kopyńskiego, a następnie zginał w czasie pościgu, korzystał z pomocy 3-ech kobiet i u nich się ukrywał po ucieczce z więzienia w Rzeszowie. Podobno nawet zdarzył się wypadek, że jedna z kobiet podała Szwarzowi rewolwer, gdy policja przychodziła go aresztować.

Przeciwko tym trzem kobietom, Banasiewiczowej, Dąbrowskiej i Szumie tocząc się będzie proces przed sądem w Krakowie.

Z PROCESU HR. DROHOJOWSKIEGO

Po ogłoszeniu wyroku w procesie hr. Drohojowskiego i współoskarżonych, sąd, na wniosek obrony postanowił wypuścić obu głównych oskarżonych tj. hr. Drohojowskiego i Kasprzaka na wolną stopę. Przeciwko temu postanowieniu jednak wniosł zażalenie prokurator Sądu Okręgowego w Przemyślu i osiągnął jego uchylenie oraz polecenie osadzenia obu ponownie w więzieniu.

Wobec tego wczoraj funkcjonariusze wydziału śledczego w Jarosławiu aresztowali ponownie hr. Drohojowskiego i Kasprzaka odprowadzając ich do więzienia sądowego.

W pierwszą rocznicę zgonu

Mija właśnie rok od chwili, gdy tuż przed zakończeniem starego roku zamknął oczy na zawsze śp. Jan Marweg, znany społeczeństwu z wieloletniej pracy politycznej i społecznej. Dotknięty ciężką niemocą organizm nie zdołał wtedy przetrzymać ciężkiego zabiegu, jaki sztuka lekarska zastosowała jeszcze dla utrzymania Go przy życiu, i odszedł od nas na zawsze.

Śp. Jan Marweg, dziennikarz z zawodu, siły swe poświęcił wyłącznie pracy politycznej i społecznej. Będąc w chwili odrodzenia państwa naszego w sile wieku, nieustraszenie na zebraniach i wiecach uprawiał niwę ojczyzną w imię dobrej idei narodowej. Nie żałował wtemczas ni zdrowia, ni dobra własnego. Jego zasługą było również organizowanie bibliotek wędrownych dla kresów wschodnich, które tam żywią nadal i bujnie się krzewią. W ostatnich zaś latach zapoczątkował sztyfową wręcz pracę organizowania w dalszych dzielnicach kraju osadnictwa naszego dla zastąpienia tam żywiołu obcego w rzemiośle, handlu i przemyśle, która to Jego praca istnieje nadal i wydaje owoce.

Na nowym cmentarzu świętomarcińskim, tuż za bramą wejściową z lewej strony, spoczywają śmiertelne szczątki śp. Jana Marwega. W pierwszą rocznicę zgonu, z żalem wspominamy Jego zgon przedwczesny!

*

W piątek, 31 bm., o godz. 9 odprawi się w kościele Farnym msza żałobna za spókoj duszy śp. Jana Marwega.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO STAROLEKA

Tradycyjne „łamanie opłatka” odbędzie się 1 stycznia 1938 r. o godz. 19 przy ul. św. Antoniego w lokalu „Polonia”. Po uroczystości zabawa taneczna.

KOŁO DĘBIEC

Tradycyjne „łamanie opłatka” odbędzie się 1 stycznia 1938 r. o godz. 16 w lokalu p. Figla przy ul. Świerczewskiej 6.

KOŁO ŻEGRZY-CHARTOWO

Tradycyjne „łamanie opłatka” odbędzie się 1 stycznia 1938 r. o godz. 17 w lokalu p. Kaniewskiego w Żegrzu.

KOŁO FABIANOWO

Tradycyjne „łamanie opłatka” odbędzie się 1 stycznia 1938 r. o godz. 17 w lokalu p. Ratajaka w Kotowie.

KOŁO STĘSZEW

Plenarne zebranie Koła odbędzie się 1 stycznia 1938 r. o godz. 18 w lokalu p. Dziubali w Stęszewie.

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE

Tradycyjne „łamanie opłatka” odbędzie się 2 stycznia 1938 r. o godz. 16 na sali kol. Hayduckiego przy ul. Masztalarskiej 8a. Wstęp za zaproszeniami, które wydaje sekretariat Koła przy ul. Masztalarskiej 8a. O godz. 19 zabawa taneczna.

KOŁO ROGALINEK

Zebranie plenarne w niedzielę 2 stycznia o godz. 13 w lokalu p. Pleszyka w Rogalinie.

KOŁO JUNIKOWO

Zebranie z tradycyjnym „łaniem opłatka” 2 stycznia o godz. 16 w lokalu p. Jaskuły w Junikowie.

Z dobrych najlenniejsze z prawdziwych najlenniejsze
KONIAKI WINKELHAUSENA
ARVINE JUBILEUSZOWY MEDICINAL

Zmiany w planie podziału Palestyny

Londyn. (ATE). Opublikowana przez część prasy angielskiej wiadomość o zamiarach rządu angielskiego odroczenia na czas nieograniczony podziału Palestyny, została częściowo potwierdzona przez „Daily Telegraph”. W niewątpliwie inspirowanym artykule, Dziennik donosi, że rząd angielski ogłosi w przyszłym tygodniu białą księgę, zawierającą nazwiska członków nowej komisji śledczej, która ma się udać do Palestyny, oraz zadania komisji.

Dziennik wskazuje zarazem, że pełnomocnictwa komisji będą tak szerokie, że umożliwią jej zmianę ustalonych uprzednio projektów dotyczących podziału kraju. Rząd angielski — podkreśla „Daily Telegraph” — skłania się coraz bardziej do poglądu, że przeprowadzenie poprawek w planie podziału Palestyny jest możliwe, ponieważ plan ten nie powinien być wyzyskiwany dla wzniecenia nienawiści całego świata arabskiego przeciwko Wielkiej Brytanii.

Nowa ordynacja wyborcza na Węgrzech

Budapeszt. (Tel. wł.). Jak już krótko donosiliśmy min. spraw wewnętrznych przedstawił projekt reformy ordynacji wyborczej. Zasadniczą zmianą dotychczasowego prawa wyborczego jest wprowadzenie zasady tajności głosowania.

Dotychczas — jak wiadomo — tajnie głosowało się tylko w Budapeszcie i w dalszych osiemnastu największych miastach. W reszcie państwa, a więc w przeszło 3 tys. gminach głosowało się publicznie. W tych warunkach zwycięstwo kandydata rządowego było zapewnione, o ile władze rozmyśliły nie pozwoliły wybrać kandydata opozycyjnego.

Obecnie stan ten uległ ma zmianie pod naporem stosunków społecznych w państwie oraz rozwoju sytuacji za granicą.

Według nowego projektu liczba wyborców zmniejszona zostanie o 1/2. Wyborcy muszą być obywatelami węgierskimi przynajmniej od 10 lat, zamieszkiwać w tej samej miejscowości od 6 lat i mieć ukończoną 6-letnią szkołę powszechną. Wyjątek od tego minimum wykształcenia może być zrobiony

dla byłych kombatanów oraz osób posiadających pewien majątek.

Liczba posłów powiększy się z 245 na 260, z czego 135 wybranych zostanie przez głosowanie, 125 zaś wyznaczonych z list.

Granica wieku dla posłów wybieranych w okręgach wyborczych wynosi 26 lat, dla posłów wyznaczonych z list 30 lat. Kandydaci na posłów muszą ponadto być od przynajmniej 10 lat obywatelami węgierskimi, mieszkać przez 6 lat w tej samej miejscowości, mieć stałe zajęcie i złożyć kaucję w wysokości 2.000 pengő, jak również uzyskać podpisy przynajmniej 150 osób.

Akcja Katolicka m. Poznania

W dniu 28 bm. w lokalach Klubu „Roma” miała miejsce konferencja Prezesów i Sekretarzy Par. A. K. m. Poznania, na której Prezes Archidiecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej, p. dr Paruszewski wręczył p. drowi Stanisławowi Karwowskiemu nominację na Prezesa Akcji Katolickiej m. Poznania.

Wiadomość o nominacji p. dra Karwowskiego na stanowisko Prezesa A. K. miasta Poznania przyjęta zostanie niewątpliwie przez społeczeństwo poznańskie z wielką radością.

Konkurs gospodarczy „Orląt“

Redakcja „Orląt”, miesięcznika polskiej młodzieży szkolnej, wychodzącego już od dziesięciu lat, ogłosiła w ostatnim numerze (grudniowym) wielki konkurs gospodarczy.

Konkurs ten, propagujący wytwórczość polskich i katolickich firm, pozwala czytelnikowi zdobyć 100 nagród o łącznej wartości 1.200 zł. Adres czasopisma: Poznań, Al. Marcinkowskiego 22.

Splonęły trzy samoloty

Bogota (Kolumbia). (PAT). Krąży tu pogłoski, że katastrofa trzech aparatów — dwóch kubańskich i jednego z San Domingo — jest zbrodniczym dziełem komunistów. Płatowce te dokonały lotu propagandowego poprzez Amerykę Poł. na rzecz wzniesienia pomnika-laterni im. Krzysztofa Kolumba. Czwarty płatowiec doleciał bez przeszkód do Panamy.

Według wiadomości nadeszłych z Hawany katastrofa wydarzyła się w czasie gwałtownej burzy. Wszystkie trzy samoloty splonęły wraz z załogą, liczącą 7 ludzi.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Wierzytelności własności miejskiej

Mgr J. Małkiewicz, prezes Tow. Właścicieli Nieruchomości w Poznaniu, udzielił naszemu piśmie następujących informacji w zakresie trudnego położenia własności nieruchomości miejskiej województwa zachodnich, jeśli chodzi o spłatę wierzytelności instytucji publiczno-prawnych.

Zagadnienie długów hipotecznych na nieruchomościach miejskich stanowi ciągle jeszcze dla właścicieli domów województwa zachodnich źródło ustawicznych kłopotów. W okresie powojennym właściciele nieruchomości miejskiej na ziemiach zachodnich z powodu braku na miejscowym terenie specjalnych instytucji kredytu długoterminowego zmuszeni byli zaciągać długi: w bankach, kasach komunalnych, spółdzielniach, zakładach ubezpieczeniowych. Kredyty te stanowią główną część zadłużenia hipotecznego województwa zachodnich, wierzytelności zaś, należące do osób prywatnych, stanowią mniejsze obciążenia.

Charakterystyczne są pod tym względem wyniki ankiety, jaką rozprasało Towarzystwo Właścicieli Nieruchomości w Poznaniu w sprawie zadłużenia hipotecznego. Wedle uzyskanych danych (wrzesień br.) w Lesznie wierzytelności osób prywatnych wynosiły 170 tys., a instytucji publiczno-prawnych 306, w Wolsztynie 160 i 369 tys., Koźminie 51 i 160, Krotoszinie 129 i 587, Gnieźnie 336 i 770, Inowrocławiu 280 i 436. A zatem, jak już wspomniano, przede wszystkim dają się odczuć właścicielom nieruchomości miejskiej wierzytelności instytucji publiczno-prawnych. Tymczasem o ile ustawy moratoryjne obejmują wierzytelności osób prywatnych, o tyle nie dotyczą wierzytelności instytucji publiczno-prawnych.

A instytucje tego typu rygorystycznie dochodzą swych praw. Kasy komunalne żądają np. corocznej spłaty w wysokości 20 procent zaciągniętej pożyczki. Tymczasem większość właścicieli domów na terenie województwa zachodnich, a szczególnie w mniejszych miastach, to nie są rentierzy, lecz kupcy, rzemieślnicy, mniejsi przemysłowcy. Kryzys dotknął ich najbardziej: ujemnie odbiło się na nich ogólne obniżenie poziomu stopy życiowej, a także zaciążyło oddłużenie rolnicze.

Na domiar złego dochody z nieruchomości obniżyły się bardzo wyraźnie, a to wskutek znacznego spadku wpływów i podniesienia obciążenia publicznego. Przy tym na prowincji jest duża ilość niezajętych mieszkań. I tak przykładowo wedle danych z września rb. w Lesznie było wolnych 610 izb, w tym jednoizbowych — 19, dwuizbowych — 40, 3-izbowych — 36, 4-izbowych — 42, 5-izbowych — 26, 6-izbowych — 10, 7-izbowych — 6. W Kościanie niezajętych było 15 mieszkań jednoizbowych, 18 dwuizbowych itd. Widać z tych cyfr, że na prowincji wolne są mieszkania wszelkiego rodzaju. W Poznaniu zaś, dodajmy dla porównania, brak jest mieszkań jedno- i dwuizbowych. Wszystkich innych jest dosyć.

W tym stanie rzeczy pilną sprawą jest zagadnienie przyścia z pomocą właścicielom nieruchomości miejskiej w zakresie ułatwienia im spłaty wierzytelności instytucji publiczno-prawnych. Wprawdzie dyskutuje się i rozważa w sferach decydujących kwestię konwersji tych długów na listy zastawne Towarzystwa Kredytowego, jednak nie zapadło dotąd w tej mierze żadne wiążące postanowienie. (J. W.)

Krótkie informacje gospodarcze

— Z Meksyku komunikują, że według obliczeń, dokonanych przez meksykański wydział ekonomii państwowej, tegoroczna produkcja rody w Meksyku wyniesie 45 mln. beczek, czyli o 5 mln. beczek więcej niż w r. ub.
— W Rzymie parafowany został układ handlowy włosko-holenderski. W najbliższym czasie układ zostanie podpisany.

Tg 21 942

Elektryfikacja Swarzędza i Murowanej Gośliny przez elektrownię poznańską

W ostatnim czasie omawiano często w prasie i w organizacjach zawodowych inżynierów-elektryków sprawę elektryfikacji miasteczek i osiedli w promieniu 70 km od Poznania przez elektrownię miejską w Poznaniu.

W roku bieżącym elektrownia miejska w Poznaniu powiększyła sieć zamiejscową na 15,1 km kosztem 100 tysięcy złotych i to 0,7 km o napięciu 15 tysięcy volt i 14,4 km o napięciu 20 tys. volt, a to celem elektryfikacji Swarzędza i Murowanej Gośliny. Linie do Swarzędza długości przeszło 7 km wybudowała elektrownia poznańska, zaś od Owińska (gdzie linia wysokiego napięcia z Poznaniem dokonana jest od 1914 r.), do Murowanej Gośliny długości 7,38 km wykonało przedsiębiorstwo prywatne. Swarzędz zasilany jest prądem elektrowni poznańskiej od 24 listopada br. Lokalną sieć i stację transformatorową budowało dla Zarządu Miejskiego w Swarzędzu przedsiębiorstwo prywatne kosztem kilkudziesięciu tysięcy złotych. Początkowe roczne zużycie prądu wyniosło będzie od 80 tysięcy do 100 tysięcy kilowat-godzin. Sieć lokalną i stację transformatorową pobudowano kosztem około 25 tysięcy złotych.

Zasilanie prądem Murowanej Gośliny przez elektrownię poznańską rozpoczęło w połowie grudnia br.

W roku bieżącym zelektryfikowała poznańska elektrownia miejska także Kościan, Czempiń. Roboty rozpoczęły się w

r. 1936 na linii Poznań—Mosina—Śrem, — gdzie kosztem 125 tysięcy zł wykonano odgałęzienie Kościana od Zabna, na co miasto Kościan wpłaciło 110 tysięcy złotych w postaci wplatki na prąd elektryczny. Z Kościana pobudowano też odgałęzienie do Czempińa łączące od 17 września br. zakłady przemysłowe inż. Jęzierskiego, za których pośrednictwem pobiera na razie Czempiń prąd elektryczny aż do wykonania instalacji umożliwiających bezpośrednie zasilanie, co nastąpi w najbliższym czasie.

Na odcinku Kościan—Czempiń przeprowadzono też odgałęzienie do młyna w Jasieniu, który zasilą się prądem elektrowni poznańskiej od 27 lipca br.

Elektrownia miejska dąży do rozszerzenia obszaru zasilania prądem w myśl planów zelektryfikowania 18 powiatów województwa opracowanych w latach 1928-29, który to projekt nie został jednak wykonany z powodu braku wolnych i niskoprocentowych kapitałów. Poznań, pobudowawszy w 1929 r. wielką nową elektrownię własnym wysiłkiem i przy pomocy pożyczki angielskiej, przewidującą możliwość zasilania prądem całego okręgu, zapoczątkował elektryfikację na dużą skalę. Oprócz Swarzędza, Murowanej Gośliny, Kościana i Czempińa zasilą elektrownia poznańska od 1928 r. miejscowości podmiejskie Luboń—Zabikowo—Puszczykowo, oraz miasto Mosinę i od 1935 r. Śrem (kl)

NA SYLWESTRA!

Cała Polska pije

Wina, Szampany, Miody H. MAKOWSKIEGO

z prastarej KRUSZWICY

ng 2689

KRONIKA GOSPODARCZA Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Na wczorajszych giełdach walutowych dewiza na Paryż wykazała wyraźne osłabienie. Spowodowane ono zostało zamieszkami i komplikacjami strajkowymi na terenie Francji, które zdecydowanie podważają z trudem odbudowane zaufanie. Dewiza na Paryż spadła w Londynie z 147,13 przy wczorajszym zamknięciu do 147,21 dziś przy otwarciu i 147,31 o godz. 14. W notowaniach terminowych franka w Londynie notowano przy otwarciu depozyt 1-miesięczny 0,93, natomiast 3-miesięczny 4,06. Pozostałe dewizy nie wykazały prawie żadnych zmian.

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się numer 88 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 29 grudnia rb., w którym opublikowane zostały m. in. następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: 1) rozp. Rady Ministrów z dnia 9 listopada rb. w sprawie koncesjonowania przemysłów wyrobu i sprzedaży czteroetylku, ołowiu oraz środków napędowych, zawierających cze-

lu dodatkowego z dnia 24 kwietnia 1936 r. do konwencji handlowej polsko - węgierskiej, podpisanej w Budapeszcie dnia 26 marca 1925 r. (poz. 641).

(k) **Uprawa lnu w Polsce.** Uprawa lnu w Polsce w ciągu ostatnich kilku lat wzrosła przeszło o 50 pct i wynosi obecnie 145 tys. ha. Rozmieszczenie produkcji lnu w Polsce nie jest jednolite. Główne rejony znajdują się w woj. wileńskim, nowogródzkim, białostockim i poleskim. Na terenie tych województw uprawia się około 65 pct. ogólnej powierzchni pod lnem. Drugim, znacznie mniejszym ośrodkiem, są nasze województwa południowe, gdzie uprawa lnu umiejscowiła się u podnóża gór. Trzecim jest rejon lubelsko - podlaski, który dzięki stałej opiece fachowej wykazuje tendencje do wzrostu powierzchni pod lnem. Len jest rośliną niemal wyłącznie uprawianą przez gospodarstwa drobne. Statystyka wykazuje, że 97—98 pct. powierzchni pod lnem jest w posiadaniu drobnych gospodarstw włościańskich.

(k) **Emigracja z Polski w październiku i listopadzie 1937 r.** Pod opieką Syndyka

HIGIENA — GWARANCJA ZDROWIA

We własnym dobrze zrozumianym interesie zadajcie proszków „Z KOGUTKIEM” w torebkach higienicznych, gdyż tylko one dają gwarancję maszynowego wykonania.

Z wielkim nakładem pracy i kosztów, sięgających w krocie, zosta-

ło zmienione opakowanie proszków „Z KOGUTKIEM”, wykonywanych maszynowo, bez dotyku rąk ludzkich, dając całkowitą gwarancję higieny.

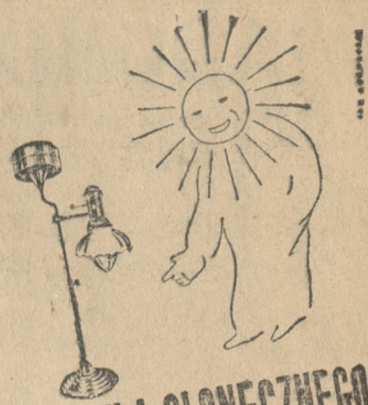
Zadajcie proszków „Z KOGUTKIEM” tylko w torebkach higienicznych maszynowo wykonanych.

Tg 22016

roestylek ołowiu (poz. 632); 2) rozp. ministrów Op. Społ. oraz Przem. i Handlu z dn. 25 listopada rb., wydane w porozumieniu z ministrami: Spraw Wojskowych, Komunikacji i Skarbu o warunkach wyrobu i stosowania czteroetylku ołowiu (poz. 635); 3) rozp. ministra skarbu z dn. 13 grudnia rb. o zmianie taryfy na wyroby tytoniowe (poz. 636); 4) rozp. ministra skarbu z dnia 18 grudnia rb. o zwalnieniu niektórych zakładów detalicznej sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych od opłat z tytułu prowadzenia tej sprzedaży (poz. 637); 5) rozp. ministra skarbu z dnia 23 grudnia rb. w porozumieniu z ministrami: Przem. i Handlu oraz Rolnictwa i R. R. o zniżkach celnych na szparagi i wino szampańskie (poz. 638); 6) ośw. rządowe z dnia 13 grudnia rb. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych III protoko-

tu Emigracyjnego wyjechało do Ameryki Południowej w listopadzie 1937 osób, w październiku 1288; do Ameryki Północnej 303, podczas gdy w październiku 579, a do innych krajów zamorskich 123, czyli tylko o 6 osób więcej niż w październiku. Razem wyjechało w listopadzie 2080 osób, a w październiku 1984. Do Palestyny wyjechało osób 887, z tego w październiku 561, a w listopadzie 326.

(k) **Zbyt cementu.** Zbyt cementu utrzymuje się na niezwykle wysokim poziomie, co świadczy o wielkiej intensywności obecnego sezonu budowlanego. Zbyt cementu w tysiącach ton wynosił w okresie od stycznia do października: w r. 1937 — 1117,9, w r. 1936 — 924,2, w r. 1934 — 677,9, w r. 1932 — 343,2, w r. 1930 — 776,0, w r. 1928 — 893,6. Z cyfr tych wynika, że zbyt cementu w roku bież. przewyższył zbyt w r. 1928.

DO ŚWIATŁA SŁONECZNEGO

NAJBARDZIEJ ZBLIŻONE JEST ŚWIATŁO LAMPY SPIRYTUSOWEJ.

MAG

LAMPY SPIRYTUSOWE PRAKTYCZNA — OSZCZĘDNA

ng 1572

Z ZAGRANICY

(z) **Problem cen srebra.** Francuska prasa gospodarcza przypomina, że w dniu 31 bm. wygasa konwencja, zawarta w swoim czasie pomiędzy największymi producentami oraz posiadaczami srebra, a dotycząca reglamentacji handlu srebrem oraz ograniczenia wahań jego cen. Jak wiadomo, konwencja ta, ograniczając ilości srebra, wychodzące na rynek, przyczyniła się do zmniejszenia rozpiętości wahań cen tego kruszcu. W większym jednak stopniu na poprawę rynku srebra wpłynęła zainaugurowana przez Roosevelta amerykańska polityka zakupów srebra. Polityka ta opierała się zasadniczo na skupie całego wyprodukowanego w Stanach Zjednoczonych srebra po określonej cenie (którą w pierwszym stadium tej polityki stałe podwyższano), ponieważ jednak USA zakupywały poważne ilości srebra również za granicą, cena światowa także poważnie zwyższała. Później Stany Zjednoczone ograniczyły zakupy zagraniczne, wobec czego wystąpiła poważna rozpiętość między ceną, płaconą producentom amerykańskim, a ceną światową. Wygaśnięcie konwencji międzynarodowej wywoła prawdopodobnie jakieś zmiany i w amerykańskiej polityce srebrnej. W związku z tym, „L'Information” donosi w depeszy z Nowego Jorku, że jeszcze w bieżącym tygodniu ukażą się dekrety Prezydenta, obniżające cenę srebra, zakupowanego w kopalniach amerykańskich, z 77,57 centów za uncję do niższego poziomu, położonego między 64,5 a 75 centów. Dziennik zapowiada poza tym, że dotychczasowa konwencja międzynarodowa nie ulegnie przedłużeniu, że natomiast istnieje prawdopodobieństwo zawarcia jakiegoś porozumienia w sprawie srebra między Stanami Zjednoczonymi a Meksykiem.

Po wszelkich przebiegniach należy dbać o codzienne, regularne wypróżnienie i w tym celu używać szklankę naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Tg 21 985

Chleb dla Polaków

W powiatowym mieście o 14 tys. ludności woj. łwowskiego brak jest polskiej drukarni. Miejskowe urzędy oraz instytucje — również uświadomione społeczeństwo — zapewniają pomoc i poparcie.

W mieście 34 tys. mieszkańców potrzebny jest zegarmistrz, skład radiowy, blacharz, skład drzewa stolarskiego, artykułów technicznych, cholewkarz, kuźnik, czapnik oraz łaźnia publiczna.

W mieście 14 tys. mieszkańców woj. warszawskiego chrześcijanin może odkupić kompletne urządzenie piekarnie za ca. 13 000 zł.

W mieście 6 000 mieszkańców woj. warszawskiego potrzebny jest polski skład obuwia i galanterii, 5 000 zł wystarczy. Lokal jest — 35 zł miesiecznie z pokojem mieszkalnym.

Do nowozałożonej piekarni w powiat. mieście, woj. tarnopolskiego potrzebny fachowiec jako kierownik obeznany z rachunkami i kalkulacją, posiadający dobre świadectwo i referencje oraz gwarancję 2—3 000 zł. Osobnikowie rodziny mogą też być zatrudnieni.

Z powodu podeszłego wieku obecny właściciel odstąpi (w woj. krakowskim) Polakowi większe przedsiębiorstwo ceramiczne lub kamieniolomę — dwa bez długów. Potrzeba ca. 250 000 i 320 000 złotych.

W 56 tys. mieście jednego z woj. centralnych można przejąć od Żyda większy skład żelaza. Potrzeba w tym mieście polskiej hurtowni żelaza.

W rozmaitych miastach Polacy mogą nabyć okazjnie szereg nieruchomości, parcele budowlane i rozmaite przedsiębiorstwa, zwłaszcza młyny, tartaki, odlewnie żelaza, betoniarnie, fabryki mydła i inne.

Wielu Polaków chrześcijan z rozmaitych województw, posiadających zabezpieczenie, poszukuje czysto polskich firm, mogących udzielić przedstawicielstwa.

Prócz powyższych danych, Związek Polski posiada 600 miast opracowanych, w których są wielkie możliwości osiedleńcze dla wszystkich zawodów i branż.

Związek Polski bezinteresownie informuje o czysto polskich i chrześcijańskich źródłach zakupu i sprzedaży.

Donieś co wiesz o polskich źródłach zakupu i sprzedaży.

Informacji w powyższych sprawach udziela Związek Polski — Poznań, ul. Skarbowa 5, m. 7, w godzinach od 10—13, tel. 12-28. Petentów zgłaszających się po informacje listownie uprasza się o załączenie znaczka pocztowego na odpowiedź, podawanie dokładnego adresu oraz wysokości posiadanego kapitału. Wymagane jest również załączenie zaświadczeń organizacji społecznych lub zawodowych.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Grudzień
31
Piątek

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57 i 30-50
Policja: 42-21
Pocztowcy: 15-60 i 28-36
Postoje tańców: Grunwaldzka 77-72, Rynek Jeży 77-08, Klinika przy Polnej 74-02
Marsz. Pocha (nar. Niegolewskich) 77-82, Plac Świątkrzyski 49-80, Zielona (narodził Strzelecki) 50-35, Rynek Wileński 66-35, Wielkie Garbary (nar. Wielkie) 57-87
Poczt. biuro zlecen: 49-28, Zegarynia: 07, Centr. między 90, Inf. tel. 09, Biuro napr. 98, Inform. dworc. 67-41, Dw. autob. 67-19, Lotnisko 78-45

Woda w WARCIE poziom +14 cm (średnia żeglowna +1 m)

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18; Apt. im. Marcinkowskiego, ul. Nowa 8 (Bazar); Apt. Czerwona, St. Rynek 37, Apt. św. Piotra, pl. Świątkrzyski, Jeżyce, Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12, Łazarz: Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9, Wilda: Apt. pod Koroną, Górna Wilda 61; Sołacz: Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Pocha 158, Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6, Poznań Wschód: Apt. przy Krzyżu ul. Główna 53, Starówka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 30 grudnia 1927 r.

W Teatrze Polskim Stefan Jaracz z własnym zespołem wystawił Perzyskiego „Szczęście Frania”. — Zmarła śp. z Chłanowskich Celina Robowska, w 60 roku życia.

W Wielkopolsce przed 100 laty

Dnia 30 grudnia 1837 r.

Wyroby huty szklanej w Ujściu, zaopatrzonych w 25 pieców, która pod koniec roku zatrudniała 297 robotników, zakwaterowanych w 35 mieszkaniach robotniczych, miały znaczny obrot, wysyłano produkty szklane do Berlina, a nawet do Hamburga.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Zakończenie starego roku w Kolegiacie Poznańskiej.** Nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakramentu, uroczyste „Te Deum” i procesja o godz. 17.30. Kazanie wygłosi ks. prałat-prep. Steinmetz. Nieszpory uroczyste Molitoria na 5 głosów wykona chór męski Kolegiaty Poznańskiej. Okazja do spowiedzi św. od godz. 17—19. (o)

PODZIĘKOWANIA

— * **Poznański Okręg „Caritas”** dziękuje. Za wszystkie dary dla biednych, złożone do dyspozycji Poznańskiego Okręgu „Caritas”, tak w gotówce, jak w naturaliach, składamy wszystkim ofiarodawcom najserdeczniejsze „Bóg zapłać”.

GRACE MOORE

w przepięknym filmie miłosnym

„Kiedy jesteś zakochana”

Od filmu „Idziemy po szczęście” każde ukazanie się Grace Moore na ekranie jest zawsze rewelacją. Potrafiła ona swą grą i przepięknym czarującym głosem zdobyć serca milionowych rzesz publiczności na całym świecie.

Grace Moore jest jedyną śpiewaczką obdarzoną również wielkim talentem aktorskim. Temu też przypisać należy jej sławę i popularność wśród publiczności kinowej.

Zdobyła tę popularność — jak już zaznaczyliśmy — kreacją w filmie „Idziemy po szczęście”. Jej następne filmy, a mianowicie „Będziesz zawsze moja” i „Cissy” przysporzyły jej dużo sławy.

Czwartym z kolei — i równocześnie najlepszym — jest zrealizowany przez Roberta Riskina film p. t. „Kiedy jesteś zakochana”, w którym partnerem znakomitej artystki jest najpopularniejszy obecnie amant Ameryki Gary Grant.

Film ten wyróżnia się niezwykle barwną i żywą akcją, co jest w wielkiej mierze zasługą reżysera Riskina, który sam napisał scenariusz. I różni się od wszystkich poprzednich filmów Grace Moore tym, że w „Kiedy jesteś zakochana” śpiewa ona cały szereg piosenek jazzowych, nie zaś jak dotychczas — aryj operowych. Autorami tych piosenek są znani kompozytorzy Jerome Kern i Cab Calloway.

Dzięki tym wszystkim walorom film „Kiedy jesteś zakochana” stał się swego rodzaju rewelacją, o której od kilku miesięcy bez przerwy mówią wszystkie metropolie świata.

Z ogromnym zainteresowaniem oczekiwana szampańska Premiera filmu „Kiedy jesteś zakochana”, już jutro w piątek, dnia 31 grudnia w kinoteatrze „Słońce”.

ng 1251

Smutny powrót uciekinierów

Chojnice. — Ostatnio wracają masowo do kraju polscy robotnicy, którzy w miesiącach letnich przekradli się przez granicę polsko-niemiecką w nadziei znalezienia pracy i znacznego zarobku przy robotach rolnych.

Właściwie nie zawiedli się: uzyskali pracę. Jednak bardzo ciężką od rana do późnej nocy. Niektórzy nie wytrzymali tego rodzaju pracy i uciekli z powrotem przez zieloną granicę do Polski, gdzie czekała na nich Straż Graniczna, która oddawała ich do dyspozycji sądu za nielegalne przekroczenie granicy. Większość jednak pozostała w Niemczech i dopiero teraz wraca po kilku miesiącach do kraju.

Wprowadzenie w urząd

tyczasowego prezydenta i tymcz. wiceprezydenta

Dziś o godz. 10.30 odbyło się w gabinecie prezydenta miasta wprowadzenie w urząd tymczasowego prezydenta miasta Poznania inż. Tadeusza Rugego i tymczasowego wiceprezydenta radcy Zygmunta Zaleskiego. Akt ten odbył się w obecności członków magistratu, naczelników wydziałów i dyrektorów przedsiębiorstw miejskich. Z ramienia Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przybyli naczelnik wydziału samorządowego Aleksander Trzcinski i radca Skalski.

Po krótkim przemówieniu naczelnik Trzcinski wręczył nominację ministra spraw wewnętrznych na tymczasowego prezydenta miasta dotychczasowemu wiceprezydentowi inż. Tadeuszowi Rugemu i nominację ministra spraw wewnętrznych na tymczasowego wiceprezydenta miasta radcy Z. Zaleskiemu. Na zakończenie przemówił tymcz. prezydent inż. Ruge.

Dzięki wydatnej ofiarności społeczeństwa w każdej parafii „Caritas”, Konferencje św. Wincentego a Paulo, Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia — wydały obfitą „gwiazdkę”. — Trzeba poza tym z uznaniem stwierdzić, że wszystkie ochronki, szkoły, towarzystwa, każda świetlica, każde zgromadzenie zakonne, nawet poszczególne jednostki, banki i instytucje, hojną ofiarą starały się, by święta Bożego Narodzenia były nawet dla najbardziej potrzebujących radością. — Jak obliczają, w Poznaniu zostało obdarowanych około 50 tysięcy biednych i zubożonych. Prosimy gorąco o dalszą ofiarność na cele chrześcijańskiego miłosierdzia.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Objęcie urzędowania.** Zastępca starosty grodzkiego w Poznaniu p. Jerzy Schlingler, dotychczasowy wicestarosta powiatowy w Kościanie, objął w dniu wczorajszym urzędowanie w poznańskim Starostwie Grodzkim. (kl)

— * **Automaty do drukowania biletów.** Jak już swego czasu donosiliśmy, we wrześniu miały być wprowadzone na większych stacjach, jak Warszawa, Wilno, Kraków, Katowice, Lwów, Gdynia i Poznań, automaty do drukowania na poczekaniu biletów pasażerskich. Dotąd jednak automaty te, zamówione w Niemczech, nie nadeszły, gdyż jeszcze nie wykończono ich. W Poznaniu ma być zainstalowanych na dworcu głównym kilka maszyn do drukowania biletów. Prawdopodobnie nadejdą one do Poznania w styczniu 1938 r. (sk)

— * **„Wieczór Sylwestrowy” w Salonach Brydżowych.** Miejski Komitet Obywatelski do walki z bezrobociem urządził dnia 31 grudnia dancing - brydż, w odpowiednio powiększonych salonach brydżowych przy ulicy Fredry nr 12. Wieczór połączony jest z występami artystów i baletu sceny poznańskiej. Ponad to swój udział przyrzekli popularni ulubienicy Poznania spod dawnego „Kaktusa” — każdy wie, o kogo chodzi. Zapowiedź ta jest niewątpliwie niespodzianką i ściąganie wielu sympatyków tych wesołych wykonawców. Specjalnych zaproszeń nie wysyła się, natomiast pożądanym jest wcześniejsze zamawianie stolików w Dyrekcji Salonów, ul. Fredry 12. I piętro, tel. 27-28. Przygrywa orkiestra jazzowa. Czysty dochód przeznaczony jest na pomoc zimową dla bezrobotnych miasta Poznania.

— * **Uwaga!** Na terenie naszego miasta grasuje oszust, który zbiera ofiary wśród zubożałej inteligencji, powołując się na „Caritas” i Towarzystwo Pomocy dla zubożałej inteligencji. Oszusta należy oddać w ręce policji. (x)

— * **Choć się nie nadawał do żadnej roboty — pracował.** Na ul. Poznańskiej zatrzymany został przez policję wóz z mlekiem, koń bowiem wygładał okropnie. Zwierzę odstawione zostało do staj-

Piątek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Sylwester, Melania
KALENDARZ ŚLAWIAŃSKI
Lasota
Sobota
Nowy Rok, Mieczysław
KALENDARZ ŚLAWIAŃSKI
Mieczysław

Słońca: wschód 8.03, zachód 15.47
Długość dnia 7 godz. 44 minut
Księżyca: wschód 6.48, zachód 14.54
Faza: 1 dzień przed nowiem

Przepiękne Jaselka

ze śpiewami i tańcami w wykonaniu chóru i orkiestry pod batutą kapelmistrza p. Sternalskiego, odegrane zostaną w niedzielę, 2 stycznia na sali Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka. Początek o godz. 17. Bilety od 50 gr do 1.— zł (miejsca numerowane) nabyć można wcześniej u p. Kolińskiej, ul. Świątkowska 12 (Jeżyca) w dniu przedstawienia przy kasie. Dochód przeznacza Stow. Pań. Mił. św. Winc. a Paulo na ubogich par. farnej.

zg 1634/5

Zapraszamy! Zapraszamy! Baczność dzieci! Pan Twardowski i Jaselka w teatrze Marionetek staraniem Stow. Pań. Miłosierdzia par. św. Marcina w niedzielę, 2 stycznia 1938 w sali koncertowej domu parafialnego św. Marcina. Początek o godz. 3 i 5.15. Ceny biletów od 30 do 95 gr. Przedsprzedaż biletów w Księgarni św. Wojciecha.

zg 1647/8

Oratorium Salezjańskie przy ulicy Wronieckiej 9, odegra dnia 2 stycznia o godz. 6 wieczorem w sali Zoologu

Wielkie Jaselka

z muzyką (orkiestra wojskowa) tańcami i śpiewami. Bilety wcześniej do nabycia w Oratorium, ul. Wroniecka 9.

zg 1652/3

Koło Przyjaciół popularnych „Wilków Morskich” zaprasza wszystkich na wielką Redutę Sylwestrową, którą urządzi w dniu 31 grudnia rb. w rep. sali Izby Rzemieślniczej w Poznaniu przy ul. Fr. Ratajczaka 21 z obfitym programem rozrywkowym i licznymi niespodziankami. Strój wieczorowy, jednak maski również mile widziane. Doborowa orkiestra, reflektory, dużo wesołości i humoru wywołają niewątpliwie nastrój godny pożegnania starego a powitania Nowego Roku. Wstęp wyłącznie za zaproszeniami tylko 2.— zł włącznie podatków. Zaproszenia odebrać można w firmie F. Szczepański, Plac Wolności 17 oraz u członków Koła i Drużyny. Początek o godz. 21-ej.

zg 28 530/1

Uwaga! **Herbatkę Towarzyską**

urządza Koło Pań Pracy Charytatywnej Parafii św. Wojciecha w Poznaniu w **niedzielę, dnia 2 stycznia po poł. o godz. 17 w Pałacu Działyńskich, Stary Rynek vis a vis Odwachu, na którą uprzejmie zaprasza. Znany smaczny i tani bufet własny!** Naprawdę niezwykle i miłe niespodzianki uprzyjemnią wieczór a osiągnięty całkowity dochód przyczyni się do otarcia lez wielu najbardziej potrzebujących naszej parafii. **Wstęp tylko 1 zł. Dla studentów 50 gr.**

zg 1644

Związek Marynarzy Rezerwy Oddział w Poznaniu urządzi dla swych bezrobotnych członków, dnia 31 grudnia br. o godz. 18-tej uroczyste rozdanie Gwiazdki, oraz o godz. 20-tej **Wieczorek Familijny**, połączony z tańcami, na który uprzejmie zapraszamy wszystkich członków, jak i sympatyków z rodzinami w lokalu Klub. Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka.

zg 1659/60

KRONIKA KARNALOWA

Koło Śpiew. im. Moniuszki w Poznaniu zaprasza sympatyków na **Wieczór Sylwestrowy** w piątek, 31. bm. o godz. 20 w sali p. Heyduckiego, ul. Masztalarska. Wstęp za zaproszeniami. Zarząd.

zg 28 552/3

Koło Śpiewackie im. Bol. Dembińskiego w Poznaniu urządzi w dniu 31. bm. **Wieczór Sylwestrowy** w salach Królowej Jadwigi. Początek o godz. 20-tej.

zg 28 549/50

Pierwsza w Karnawale akademicka impreza taneczna organizuje w dniu 5 stycznia 1938 roku, **Koło Studentów Politechniki Lwowskiej** z Kresów Zachodnich. Początek o godzinie 22. Bilety wstępu w cenie 3.— akademicki, 5.— normalny i 12.— familijny można nabyć wcześniej w dniach od 2—4 stycznia godz. 11—17 i 18—19 w Bazarze. Tamże wydawane będą zaproszenia. Dochód przeznaczony jest na cele samopomocy dla poznańskich studentów Politechniki Lwowskiej.

zg 1649

Polsko-Kat. Tow. Głuchoniemych w Poznaniu T. z. urządzi w dniu 1 stycznia 1938 r. zabawę taneczną na sali p. Heyduckiego przy ul. Masztalarskiej 8 I pt., początek o godz. 20, na który mamy zaszczyt jak najuprzejmiej zaprosić wszystkich członków, Przyjaciół, Krewnych, Znajomych, Pp. Nauczycieli ze Szkół Głuchoniemych oraz sympatyków. Zarząd.

zg 1657/8

Restauracja w Hotelu Polonia Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę do zabaw i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.

Ng 50 297

sobę, poszukiwaną za kradzież przez policję. Mandaty doraźne nałożono na 38 osób, sporządzono 15 doniesień karnych i upomniiano 28 osób z powodu przekroczeń przepisów administracyjnych, drogowych i handlowych. Za opilstwo doprowadzono na policję dwie osoby. (kl)

ni Tow. Opieki nad Zwierzętami, gdzie lekarz wet. orzekł, iż koń nie nadaje się choćby do najbliższej nawet pracy. Koń ten był bardzo wychudzony, nogi jego zahamywały się, grzbiet miał odparzony, w jednym miejscu na grzbiecie skóra przeżnita na wylot. W dniu dzisiejszym koń zaczął zdychać, wobec tego sprowadzono wóz z windą i odstawiono zwierzę do Zoologu, gdzie natychmiast uległo ono zabiciu. Przeciwno właścicielowi konia, p. Linkemu z Sobiesierna, pow. poznański, skierowano doniesienie do starostwa.

DLA TYCH, CO SŁUCHAJĄ RADIA

— * **60-kilowatowa rozgłośnia poznańska.** Projektowane na styczeń rozpoczęcie działalności 60-kilowatowej rozgłośni poznańskiej zostało przesunięte na inny termin. Jeśli nie zajdą jakieś nieprzewidziane przeszkody, działalność wzmożonej rozgłośni ma się rozpocząć w marcu 1938 r. (zd)

RÓŻNE

— * **Komunikat Urzędu Miar.** W wykonaniu postanowień dekretu o miarach, planowa legalizacja następcza (urzędowe sprawdzanie i cechowanie) przymiarów, pojemników, odważników i wag, znajdujących się w miejscach obrotu publicznego w mieście Poznaniu w obrębie komisariatów III, V prócz Głównej i VI, w roku 1938 odbędzie się w czasie od dnia 3 stycznia do dnia 28 lutego. Poszczególni właściciele przedsiębiorstw otrzymają od Urzędu Miar osobne wezwania ze wskazaniem dnia, w którym powinni dostarczyć wyżej wymienione narzędzia miernicze do legalizacji do Miejscowego Urzędu Miar, ul. Wały Jagiello 2 b. Ci zaś, którzy takich wezwań z jakiegokolwiek powodu nie otrzymają, powinni przedłożyć swoje narzędzia miernicze do legalizacji w czasie od dnia 15 lutego do dnia 28 lutego 1938 r. Zgodnie z obowiązującymi przepisami przymiary, pojemniki, odważniki i wagi powinny być legalizowane co dwa lata. Wobec tego po dniu 1 stycznia 1938 r. powinny być zgłoszone do legalizacji następczej wyżej wymienione narzędzia miernicze z ostatnią cechą legalizacyjną z 1936 r. (x)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Upadek wskutek gołodzi.** Na ul. Zielonej upadła na śliskim chodniku p. Helena Janasik, mieszkająca przy ul. Strzałowej 3, i złamała rękę. Po udzieleniu pierwszej pomocy ofiara wypadku pozostała w kuracji domowej. (kl)

— * **Potrącenie przez samochód.** Na placu Św. Krzyszka potrącił samochód p. Wincentego Rychtera (ul. Szwajcarska 13). P. Rychter upadł i doznał okaleczeń na lewej ręce i ogólnych potłuczeń. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Falszywy wysłannik biura „Orbis”.** Przestrzec należy przed osobnikiem, który przedstawia się jako student, uprawniony rzekomo do inkasa pieniędzy dla biura podróży „Orbis”. Osobnik ten przywłaszczył sobie w kilku wypadkach w różnych miejscowościach województwa bezprawnie pieniądze firmy „Orbis”. Należy go oddać w ręce policji. (kl)

— * **Kradzież aparatu fotograficznego.** P. Franciszkowi Jakubowskiemu z Poznania (ul. Długa 14), skradziono aparat fotograficzny, wartości 100 zł. Policja wdrożyła dochodzenia. (kl)

— * **Czyje rzeczy?** W wydziale śledczym w Poznaniu (plac Wolności nr 12) znajduje się pewna ilość kawy palonej i herbaty, pochodzącej prawdopodobnie z kradzieży z wozu. Nie jest też wykluczone, iż jest to zagubiona paczka. Poza tym przechowuje się tam dwa swetry damskie, pochodzące z kradzieży składowej, dokonanej w dniach przedświątecznych. — W komisariacie IV, przy ulicy Bukowskiej 29 znajdują się rękawiczki wełniane, skarpetki, koronki, hafty, ręcznik kuchenny i swetr dziecięcy, pochodzące z kradzieży składowych. — Ewentualni właściciele tych przedmiotów mogą je odebrać w godzinach służbowych.

— * **W ciągu ubiegłej doby** policja zatrzymała dwóch osobników, poszukiwanych przez Sąd Grodzki w celu odbycia kary więziennej za kradzież, i jedną o-

Z WIELKOPOLSKI

— * **CZARNKÓW.** W dniu 20 sierpnia r. oddał się z domu rodziców w Sobolewie Feliks Hoffmann, ur. w dniu 3 lutego 1916 roku w Langenbach w Niemczech. Wszelkie poszukiwania za zaginionym który był umysłowo upośledzonym, prowadzone tak przez rodzinę, jak i policję, nie dały dotychczas wyniku. (R-r)

— * **INOWROCŁAW.** Sokoli ze współzawodnictwem innych klubów sportowych urządzają dnia 2 stycznia 1938 r. „Wieczór wychowania fizycznego”. Czysty dochód przeznacza się na dobrożenie wojska.

— W tych dniach zakończono eliminacyjny turniej szachowy o mistrzostwo miasta i puchar prezydenta miasta. Do finału weszli znani na naszym terenie szachiści pp. Jankowski, Nicowski, ogn. Szwed i Górny Witold. Walki finałowe rozpoczyna się w dniu 3 stycznia. Nowością będzie gra przy zegarach szachowych, niedawno zakupionych (ik)

— * **KOŚCIAN.** Ostatnio odbyło się tu walne zebranie Stow. Chrześ. Nar. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych pow. kościańskiego. Przewodnictwo zebrania objął, po zagajeniu go przez prezesa Skrzypczyńskiego, senior Łukasewski. Referat pt. „O godność stanu nauczycielskiego” wygłosił delegat okr. poznańskiego p. F. Sporny. Referent podkreślił duże znaczenie pracy społecznej nauczyciela, która jednakże nie znajduje należytego uznania. Zarząd Stowarzyszenia wybrał ponownie ten sam zmieniając jedynie stanowisko sekretarki, które objęła p. K. Mayówna. Poza tym uchwalono podjąć pracę oświatową w wojsku oraz opodatkować się na rzecz bezrobotnych.

— Miejscowe Tow. Gimn. „Sokół” gniazdo męskie urządziło wieczór wigilijny, które zajął prezes p. Węski witając ks. kapłana Graszynskiego, ks. mianownika Klebke, przedstawicieli zarządu okręgu „Sokoła” z prezesem p. Kaliszewskim na czele, oraz licznie przybyłych sokółków z rodzinami. Po powitaniu przemówił ks. kap. Graszynski łącząc z życzeniami wigilijnymi wspomnienia z czasów powstania wielkopolskiego, w którym brali również licznie udział kościarńscy sokoli. Wieczór urozmaicono deklamacjami, jednoaktówką i krakowiakiem, doskonale oddanym przez sokółkę. W trakcie wieczoru prezes okręgowy p. Kaliszewski wręczył naczelnikowi okręgu p. Banachowi srebrny medal zasługi przesłany przez prezesa sokółstwa polskiego we Francji dra Brabandera, za zasługi propagandowe, położone przez p. Banacha w czasie jego pobytu we Francji w rodziców. Po części oficjalnej i odpiewaniu koled nastąpiła miła zabawa.

— W pierwsze święto Bożego Narodzenia do kantoru firmy W. Czajka zakradł się nieznany osobnik usiłując rozpruć kasę ogniotrwała. Nieznany włamywacz spłoszył p. Żurkiewicza, który z polecenia szefa udał się po papiery do biura. Pościg za włamywaczem nie dał żadnego wyniku. Zaznaczyć należy, iż osobnik dokonał włamania o godz. 19.45. (ko)

— * **LESZNO.** Na prośbę rodziców wszczęła policja poszukiwania za 15-letnią Ewą Majsterowską z Leszna. Oddała się ona prawdopodobnie samowolnie z domu. Ubrana była w beret i mundur gimnazjalny. (R-r)

— * **MOGILNO.** Zuchwałego, napadu rabunkowego dokonali nieznani osobnicy w Budziszewie, gdzie handlarzom wyrobów mięsnych skradli 15 szynki i rower. Jako sprawcę napadu ujęła policja niej. Bleibasa, któremu odebrano tylko rower. Napastnika osadzono w więzieniu.

— W drugie święto Bożego Narodzenia na zakreście szosy przy klasztorze w Mogilnie autobus kursujący na linii Inowrocław — Mogilno zawadził o samochód p. Kulczaka z Mogilna. Autobus zjechał w kierunku miasta, i podczas mijania jadącego w tym kierunku kuli górnego zderzenia zawadził o samochód p. Kulczaka. Skutkiem zderzenia urwał autobus od samochodu błotnik i stopień. Pasażerowie na szczęście doznali tylko silnego wstrząsu. Winę ustali dochodzenie policyjne. (rój)

— * **MOSINA.** Tow. Powstańców i Wojaków im. Hetmana Stefana Czarneckiego urządziło uroczysty obchód 19 rocznicy odzyskania niepodległości. O godz. 17.30 odbył się capstrzyk, nazajutrz rano o godz. 8.30 zebrały się na rynku miejscowe towarzystwa ze standardami i udały się na uroczyste nabożeństwo do kościoła. Po mszy św. udano się w pochodzie na miejscowy cmentarz, gdzie złożono wieńce na grobach poległych powstańców, po czym nastąpił pochód ulicami miasta. Na zakończenie odbyła się w sali p. Noskiewicza uroczysta akademicka. (ms)

— * **NAKŁO.** Niejaka Kühnowa z ul. Bohaterów poślizgnęła się na ulicy i doznała złamania lewej ręki.

— KSMZ urządziła w dniu 2 stycznia 1938 r. o godz. 17 w Domu Katolickim uroczyste łamanie opłatka.

— Gospodarz z Olszewki Niemiec Tesmer poczynił wielkie zakupy gwiazdkowe u Żyda Dawnego. Również niej. St. z Nakła kupował u tego samego Żyda i oburzał się, że przed sklepami żydowskimi stoją pikiety. Oto dowody, jak Niemcy kumają się z wrogami katolicyzmu i narodu polskiego.

— KSMZ urządziła w dniu 9 stycznia 1938 r. w Domu Katolickim uroczyste łamanie opłatka, połączone z różnymi niespodziankami. (nc)

Z zebrania radców Izby Rzemieślniczej

Wprowadzenie w urząd radcy Stopy — Gmach b. Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy Domem Rzemieślniczym

Plenarne zebranie radców Izby Rzemieślniczej odbyło się ostatnio pod przewodnictwem prezesa Zakrzewskiego przy współudziale naczelnika Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego dra Hempowicza, jako przedstawiciela Ministra Przemysłu i Handlu i mgra Charłampowicza, przybyłego z ramienia Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

W urząd wprowadzono byłego prezesa Izby Rzemieślniczej Władysława Stopę, który został radcą z nominacji w miejsce śp. radcy Miądowicza. Sprawozdanie za IV kwartał działalności Izby Rzemieślniczej przedłożył prezes Zakrzewski. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie z ogólnopolskich targów rzemiosła.

Następnie omówiono sprzedaż domu po Izbie Rzemieślniczej w Bydgoszczy przy ul. Jagiellońskiej 10 rzemiosłu bydgoskiemu. Dom ten nabywa rzemiosło bydgoskie na Dom Rzemieślniczy za cenę 60 tysięcy złotych, z których 50 tysięcy złotych płatne jest w gotówce. W celu nabycia domu utworzono spółdzielnię Dom Rzemieślniczy w Bydgoszczy z o. o. u.

Z kolei omawiano sprawę kredytów osiedleńczych dla rzemiosła, uzyskanych z Banku Gospodarstwa Krajowego na skutek starań Izby Rzemieślniczej. Instytucją rozprawiającą kredyty jest Bank Związku Spółek Zatrudniających w Poznaniu. W dyskusji

podkreślano, że akcja ta kredytowo-osiedleńcza winna być prowadzona w porozumieniu z samorządem gospodarczym, aby była możliwie celowa. Ponadto uchwalono dodatkowy budżet na rok 1937 w kwocie 15 tysięcy złotych na uzupełnienie inwentarza Domu Rzemieślniczego.

W sprawie rozporządzenia Min. Przemysłu i Handlu z dnia 27. 11. 1937 o określeniu przemysłu ludowego wskazywano na fatalne skutki, jakie to rozporządzenie może mieć dla rzemiosła przez to, że wyłącza ono z przedsiębiorstw rzemieślniczych nawet gminy miejskie, liczące 3 tys. mieszkańców. Przyjęto rezolucję wzywającą Izbę Rzemieślniczą do poczynienia starań w kierunku uchylecia wspomnianego rozporządzenia.

Ożywioną dyskusję wywołała też sprawa Centralnego Syndykatu Gospodarczego Rzeźników - Wędliniarskiego w Poznaniu, zajmującego się skupem skór. W chwili, gdy czyni się starania, by wspomniana Centrala mogła rozwinąć swą działalność na całą Polskę, tworzy się inne instytucje, która działalność tę utrudnia, względnie mogłaby podciąć. W sprawie tej powzięto również odpowiednią uchwałę, jak również w sprawie szkolenia uczniów i nowelizacji prawa przemysłowego, która to sprawa napotkała na jednolite stanowisko rzemiosła i rzemieślniczego samorządu gospodarczego. (kl)

Sylwester dla dzieci

w Teatrze Nowym — Dąbrowskiego nr 5

i bajeczka „Królowa Tatr“

zg 28558

dnia 31 grudnia 1937 r., 1, 2 stycznia 1938 r., o godzinie 4 po południu (16)

Czy w Bydgoszczy grozi zalanie

śródmieścia przez wody Brdy i Kanalu Bydgoskiego?

Bydgoszcz. — Nie chodzi nam w danym wypadku o kwestię powodzi wiosennej, która już parokrotnie dawała się Bydgoszczy poważnie we znaki. Bo powódź — to skutki siły wyższej. W dzisiejszym stanie regulacji Wisły wyrastającej wysoko ponad możliwości obrony ze strony człowieka. W tytule naszym mamy na myśli groźbę rzekomej możliwości zalania śródmieścia Bydgoszczy przez wody Brdy i Kanalu Bydgoskiego, którą to groźbę stawiała nam przed oczyma niedawno notatka w jednym z dzienników.

W notatce czytaliśmy, że stan służ na Kanale Bydgoskim jest taki, iż lada moment może nastąpić zerwanie ich pod naporem spiętrzonych wód. A wtedy całe śródmieście znalazłoby by się pod wodą.

W kwestii tej zwróciliśmy się do miejscowego Państwowego Zarządu Wodnego, prosząc o wyjaśnienie, czy i ile jest podstaw istotnych do powyższych obaw, czy naprawdę nasze służ, a przede wszystkim najbliższa śród-

mieścia tzw. służa miejska, są tak zniszczone, że mogło by nastąpić ich przewrócenie?

Na pytania nasze otrzymaliśmy kategoryczną odpowiedź, że groźba zalewu wcale nie istnieje. Wprawdzie wielka służa na Okolu (o różnicy poziomu prawie 8 mtr) ma pęknięcie. Ale pęknięcie to datuje się sprzed lat mniej więcej dwudziestu, jest dokładnie uszczelnione i nie podlega żadnym zmianom, które by mogły napawać obawą, że w bliskich, a nawet dalszych latach służa nie wytrzyma naporu spiętrzonej w górnym poziomie wody. Służa miejska jest w zupełnym porządku i stamtąd również nie Bydgoszczy nie grozi.

Może jedynie stan wału, zatrzymującego wody nieuregulowanej Brdy na terenie wyspy miłyńskiej, nie jest znakomity, czego dowód mieliśmy kilka lat temu, gdy trzeba było gwałtownie zabezpieczyć ten wał przed przelewaniem. Ale i tam sytuacja — po umocnieniu wówczas — nie przedstawia się groźnie.

— * **OSTRORÓG.** Na polach majątności Dobrojewo grasowali od dłuższego czasu nieuchwytni kłusownicy. W nocy leśniczy p. Feliks Tokarski z nadleśnictwa w Klemensowie urządził obławę, która została uwieczniona pomyślnym wynikiem. Przystrzymano dwóch znanych kłusowników w osobach niej. Szmajta z Wronki i Wierczoka z Binina, którym odebrano broń i większą ilość amunicji. Obu podejrzanych o kłusownictwo zatrzymano w areszcie policyjnym w Ostrogu. (R-r)

— * **OSTROW.** „Sylwestrowy wieczór” w sali Teatru Miejskiego urządzają tu artyści „Operetki Poznańskiej”. Afisze podają obfity program występów solowych, tańców, skeczów itd. Wykonawcami będą pp.: Leska, Dobrzańska, Lubicz, Winięcki, Koszela i inni. Konferansjerkę przeprowadzi p. R. Cichoński.

— Walne zebranie Stow. Ochotn. Straży Pożarnej odbędzie się 6 stycznia o godz. 15 w świetlicy O. S. P.

— Uroczyste nabożeństwo dzieckie w ostatni dzień starego roku odprawi się w tut. kościele o godz. 19.30. Kazanie wygłosi ks. Lejelewski.

— Ostrowski pułk piechoty objął opiekę nad szkołą pograniczną w Janisławicach, powiatu ostrowskiego. Pułk wyposażał szkołę w pomoce naukowe, a dzieci biedniejsze w podręczniki szkolne i ciepłą odzież.

— Na odcinku kolejowym Taczanów — Pleszew dokonano w nocy śmiałej kradzieży z biegnącego pociągu towarowego. Sprawcy zerwali płośmy z wagonu i wyrzucili 875 kg blachy bandówki. Wdrożono dochodzenia uwiecznione zostały pomyślnym wynikiem. Nakryto złodziei i odebrano im skradzioną blachę.

— W majątnościach Rososzyca i Sieroszewice własności p. Deutschmanna, wybuchł strajk robotników dominiowych. Dzięki interwencji inspektora pracy w Ostrowie nastąpiła między stronami ugoda i robotnicy wrócili do pracy. (os)

— * **ŚRODA.** Śpiewanie koled w tut. kościele parafialnym odbywa się codziennie o godzinie 15 a w święta po niesporach.

— W drugie święto odbyła się uroczystość łamania opłatka urządzona przez Tow. Gimn. „Sokół”.

— W 19-tą rocznicę Powstania Wielkopolskiego miejscowe Tow. Uczestników Powst. Wlkp. 1918-19 urządziło tradycyjny obchód. Ks. Tuszyński odprawił uroczystą mszę św., po czym w pochodzie z wieńcami udano się na cmentarz do grobów powstańców, gdzie złożono wieńce przed pomnikiem poległych. Ks. pref. Adam Szkułdarski z Rawicza wygłosił podniosłe i patriotyczne kazanie do zebranych tłumów na cmentarzu. Po odpiewaniu „Boże coś Polskę” pochód ruszył na Stary Rynek. Tam przemówił prezes Tow. Uczestn. Powst. Wlkp. p. Stanisław Machajewski.

— * **WAGROWIEC.** Egzamin mistrzowski w zawodzie kłodziejskim złożyli pp.: Franciszek Bialecki z Rabczyna, Franciszek Golembowski z Kołbka i Walenty Kosiński z Kłodzina.

— Zmarła tutaj ogólnie ceniona obywatelka śp. Halina Swinarska, długoletnia profesorka państw. gimnazjum i liceum humanistycznego.

— W Wagrowcu założono spółdzielnię zbytu trzody chlewniej. Skład rady nadzorczej tworzą pp.: Ignacy Dereziński z Mokronos — prezes, Józef Melak z Golańczy — wiceprezes, Soltyski z Czeszewa — sekretarz. Do rady nadzorczej wybrano ponadto 6 członków. W najbliższym czasie dokonany zostanie wybór członków zarządu. Dotąd przystąpiło około 130 członków z udziałem po 25 zł. poza którym dodatkowej odpowiedzialności nie przewiduje się. (wg)

— Tutejsza Rodzina Policyjna urządziła w swej świetlicy gwiazdkę dla najbardziej potrzebujących dzieci naszego miasta. Obdarowanych zostało ponad 50 dzieci, z których każde otrzymało paczkę wartości 5 zł, z zawartością praktycznych podarków.

Chory
rozpylaczem
BAKTERII
GDY MÓWI,
KICHAIKASZLE
przebywając w domu chorych należy
zabijać się przed zakażeniem.
W tych wypadkach stosuje się
tabletki do ssania
PANACRIN
MAG. A. BUKOWSKIEGO

Pg 34 762-62.818

Z GDYNI I WYBRZEŻA

BANK ZWIĄZKU SPÓŁEK ZAROBKOWYCH W GDYNI

Poznański Bank Związku Spółek Zatrudniających otwiera w Gdyni oddział. Dotąd bank ten posiadał swój oddział w Gdańsku. Lokale banku mieścić się będą przy ul. Świętojańskiej 36. Otwarcie tego oddziału świadczy o dalszym rozroście sieci bankowej w mieście portowym. Za ilością banków winna jednak iść także przebudowa struktury kredytu, który niestety mało jeszcze jest dostosowany do potrzeb życia portowego, w czym Gdańsk zawsze jeszcze goręje nad Gdynią. (p)

ELEWATOR ZBOŻOWY URUCHOMIONY

Gdyniński portowy elewator zbożowy, chociaż już od dawna jest wykończony, dotąd stał bezczynnie. Wstrzymanie wywozu zboża sprawiło, że gdyński elewator nie znalazł spodziewanych ładunków. Obecnie jednak elewator wykonał już pierwszą swoją normalną czynność. Załadowano z elewatora pierwszy ładunek na statek. Duński statek „Tonny” zabrał z gdyńskiego elewatora 300 ton kukurydzy przeznaczonej dla Danii. Pierwszy ładunek z elewatora na statek odbył się oczywiście zupełnie sprawnie. Elewator zbożowy zainteresowali się już także właściciele ładunków tranzytowych. W następnych dniach przy elewatorze rozpocznie się już praca ciągła. Spodziewane są bowiem ładunki tranzytowe z Rumunii i Węgier. (p)

KONIEC ŻEGLUGI WIŚLANEJ

W kanałach ujść Wisły został z dniem 28 bm. wstrzymany wszelki ruch. Z nastaniem mrozu kanały pokryły się warstwą lodu, która uniemożliwia uprawianie żeglugi. Sezon żeglarski na Wiśle tym samym dobiegł końca. (p)

ZDERZENIE STATKÓW

U wyjścia z basenu Południowego Portu Gdynińskiego zderzył się żaglowiec holenderski „Actionia” z parowcem szwedzkim „Lygia”. Oba statki odniosły nieznaczne uszkodzenia. Po ustaleniach przyczyn zderzenia i szkód oba statki udały się w dalszą drogę. (p)

JUTRO! JUTRO! JUTRO! JUTRO!

Sylwester w „Słońcu”

Jutro w piątek, dnia 31 grudnia o godz. 11 wiecz. odbędzie się w kinoteatrze „Słońce” z niebywałym zainteresowaniem oczekiwany tradycyjny Wielki Wieczór Humoru, Tańca i Piosenki z udziałem najwybitniejszych artystów Warszawy i Poznania pod hasłem „SYLWESTER W „SŁOŃCU”.

Udział przyjmą: Karol Hanusz, najznakomitszy piosenkarz stolicy, ulubieniec Warszawy, uroczą wesolą piosenkarką Maria Chmurkowska w wesołym repertuarze, Hanna Horską, świetną piosenkarką, ulubienicą radioluchaczy. Część taneczna reprezentowana będzie: znakomita para baletowa: Zofia Grabowska oraz Jerzy Kapliński, przy współudziale Baletu, złożonego z 8 pięknych „girls”. Znakomici artyści oddadzą szereg najefektowniejszych tańców układu baletmistrza M. Stankiewicza.

Z prawdziwie wesołym sylwestrowym repertuarem wystąpi znany i popularny w Poznaniu komik i świetny wodewilista Feliks Szczepański, który wykona między innymi arcywesołe „Parodie śpiewaków”. Program uzupełni świetny i popularny w Poznaniu Chór Revellersów poznańskich Waberskiego, który wykona szereg wesołych i nastrojowych piosenek! Orkiestra pod kierownictwem kapelmistrza Kowalika Ferdynanda.

Zainteresowanie „Sylwestrem w „Słońcu” olbrzymie! Kto nie ma jeszcze biletów — niech śpieszy ktemprezje do kasy! Ceny miejsc najniższe od 1-4 zł. Przedsprzedaż biletów w składzie cygar p. Szejbrowskiego, ul. Pierackiego 20. Telef. 56-38.

zg 28 560

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 29 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu).

Dyplomowany handlowiec Mieczysław Tonder i Janina Mielcarska; handlowiec Kazimierz Konieczka i fryzjerka Janina Przybylakówna; handlowiec Kazimierz Piątkowiak i gospodyni Wiktorina Kaczmarekówna; ślusarz Wacław Robakowski i Benigna Neterówna; ślusarz Walerian Czaplicki i Helena Welterówna, zecer Franciszek Dymka i Helena Bramborówna z Borui Starej, pow. wolsztyński.

Zgony

Dnia 30 bm. zapisano następujące zgony: Mirosław Marian Zaborowski, 2 lata, 1 mies., 8 dni; Zofia Kubicka z domu Konarska 28 lat; Maria Konieczna, 3 mies., 23 dni zam. w Swarzędzu, pow. poznański; Marcin Brzeziński, pod-mistrz ciesielski, 78 lat, Eugeniusz Czyż, 6 dni, zam. w Puszczykowie, pow. poznański; Eugeniusz Mizera, 19 dni; Stanisława Nawrocka z domu Rozmiarkówna, 58 lat, zam. w Luboniu, pow. pozn.; Marta Petrich, diakoniska, 51 lat.

POGODA

POZNAŃ, 30 grudnia 1937.

Temperatura 7 godz. — 3,8; 13 godz. — 2,0.

Ciśnienie
7 godz. 759,8 mm. umiarkow.
13 godz. 759,3 mm.
tendencja barom.: ciśnienie spada

Zachmurzenie
7 godz. pochmurno, mgła
13 godz. pochmurno

Wiatr
7 godz. kierunek półn.-zach., szybk. 3 m/sek.
13 godz. kierunek półn.-wsch., szyb. 5 m/sek.

Opad
w ciągu poprzedniej doby (od godz. 1 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 2,1 mm., rodzaj opadu: śnieg.

Temperatura
w ciągu ub. doby najwyższa — 2,6 o godz. 6,30
w ciągu ub. doby najniższa — 13,9 o godz. 8

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:

Pochmurno z przelotnymi przejaśnieniami, dalszy wzrost temperatury.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Dr Józef Birkenmajer nie zadowolnia się w Ameryce samą profesurą Uniwersytetu Wisconsin, dokąd go, jak wiadomo, powołano na katedrę polonistyki, lecz rozwija i tam działalność publicystyczno-literacką. Właśnie ukazał się w odcieku jego szkic pt. „Kłopoty Henryka Sienkiewicza z rodziną Polanieckich”, przynoszący mnóstwo szczegółów dotychczas nieznanych, a rzucających dużo światła na nastroje i myśli Sienkiewicza w czasie pisania tego utworu. Odbitka jest zrobiona z „Kuriera Polskiego” wychodzącego w Milwaukee, gdzie artykuł był się ukazał.

W NAUKOWYM POZNANIU

Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego odbędzie posiedzenie w dniu 4 stycznia r.b. o godz. 18 w Seminarium Historycznym (Coll. Minus III p.). Na porządku obrad — referat dra J. Adamusa z Wilna pt. „Niektóre problemy ustrojowe państwa piastowskiego”.

MUZYKA

Nowy utwór Szymanowskiego. Z Warszawy donoszą nam (tw): Do Paryża został wysłany i wkrótce ukaże się w druku rękopis nieznanego, a przynajmniej bardzo mało znanej kompozycji Szymanowskiego, który w swoim czasie, przed laty kilkunastu, napisał był muzykę do dramatu Micińskiego „Kniaź Patiomkin”, wykonywanego w Warszawie pod reżyserią Leona S. Schillera. Z partytury tej powstała następnie suita orkiestralna, o której dotychczas wiadziiano głównie z bibliografii, aczkolwiek podobno była na którejś z estrad polskich wykonywana. Obecnie rękopis został przesłany do paryskiej firmy Eschiga, która zajmie się jego wydaniem, tak że suita będzie mogła wejść na programy koncertowe całego świata.

Muzyka w Łodzi. Piszą nam z Łodzi (wp.): W Łódzkiej Filharmonii odbył się poranek symfoniczny orkiestry filharmonicznej pod dyr. T. Rydera z udziałem solistki Aliny Derdwy (śpiew).

Symfonia w Japonii obudziła się pod batutą znakomitego kapelmistrza niemieckiego, Feliksa Weingartnera, który na zaproszenie rządu odbył kilkumiesięczną wędrowną artystyczną po państwie wschodzącego słońca. Prasa wiedeńska publikuje właśnie ciekawe uwagi na temat rozwoju symfoniki japońskiej: chodzi wprawdzie wyłącznie o kompozycje europejskie, bowiem Weingartner przywodził ze sobą szereg utworów Beethovena, Straussa, Schuberta i Webera. Przez kilka tygodni dyrygował znakomity artysta zespołem tokijskiej New Symphonie Orchester i pisze, że muzycy w skład jej wchodziły, a stanowią pierwszorzędnym materiały i w krótkim czasie mogliby zaćmić niejeden zespół kontynentu. (mj.)

LITERATURA

Atlantyda i potomek Zeusa. Wpadła mi niedawno w ręce recenzja angielskiej książki „Zaginiona Atlantyda” (J. Bramwell, Lost Atlantis, Londyn, Cobden-Sanderson, 1937). Autor głęboko wierzy w istnienie tajemniczej wyspy, o której pierwszą wzmiankę znajdujemy w „Timajosie” Platona, i używając swą obszerną wiedzę, usiłuje dociec, jak długo trwać mógł jej byt, jaką cywilizację posiadała i kiedy uległa zagładzie. Mniejsza o jego wnioski. Ostatecznie są to zawsze tylko fantastyczne i dowolne hipotezy. Bardziej interesują szczegóły, jakie Bramwell podaje o swoich poprzednikach. Nigdy bowiem nie brak było półnaukowców — a półbelletrystów w jego własnym stylu. W r. 1926 zestawiono bibliografię Atlantydy, mieszczącą 1700 tytułów. Bramwell charakteryzuje niektóre z tych książek. W r. 1922 Niemiec Karl Georg Zschaetzsch ogłosił rzecz „Atlantis: Die Urheimat der Arier” („Atlantyda, praojczyzna Aryjczyków”). Oddajmy głos Bramwellowi: „Okazuje się, że książka ma jeden tylko cel — wykazać, iż autor pochodzi od Jowisza. Zschaetzsch to tylko ze psute imię Zeusa. Ciekawa rzecz, czy też Trzecia Rzesza zdołała wyzyskać zdolności Karola Jerzego Zschaetzsch”. Ze teza jego książki odpowiada stylowi Trzeciej Rzeszy z jej antropologią i ekstrawagancjami religijnymi, nie ulega wątpliwości. Ale jedna uwaga: Spróbujmy napisać nazwisko autora po polsku lub po czesku. Będzie rzeczą jasną, że o ile naprawdę jest potomkiem „ojca bogów i ludzi”, pośrednie ogniwo — to Słowianie. Świetna ilustracja do psychiki nie tylko Trzeciej, ale także Pierwszej i Drugiej Rzeszy. Zeus ma ratować przed przyznaniem się do krwi słowiańskiej. (wt.)

RUCH REGIONALNY

Życie Mazowsza. Ukazujący się pod tym tytułem miesięcznik regionalny, wydawany w Płocku, w swym listopadowym zeszycie przynosi szereg ciekawych wiadomości o postępie elektryfikacji Mazowsza Płockiego oraz pobliskiego Działdowa. Poza tymi interesującymi informacjami znajdujemy artykuł M. Rościuszeńskiej o zabawkach z czasów Władysława Hermana w Krakowie, tudzież ciąg dalszy pracy K. Staszewskiego o planach miasta Płocka. (J. St.)

TEATR

Teatr Goldoniego. Rząd faszystowski zorganizował stały teatr imienia Goldoniego, który będzie po całym półwyspie grywał wyłącznie sztuki znakomitego Weneccjanina. Poza tym „Teatro Goldoni” w Wenecji został uznany za zabytek narodowy, zaś dom rodzinny Goldoniego uległ odnowieniu.

SZKOLNICTWO

Mroz i drzewa. Wczoraj można było oglądać w Poznaniu dość rzadkie zjawisko, mianowicie t.z. „szadz” — jakby wykwyty mrozu, pojawiające się na drzewach, drutach itd. po stronie zwróconej do wiatru. W ostatniej „Przyrodzie i Technice” zajmuje się szadzią i innymi wpływami mrozu na rośliny młody botanik krakowski, dr Jan Walas. Artykuł ilustrują mnogie i wyborne reprodukcje fotografii autora, znanego specjalisty do zdjęć dokumentarno-przyrodniczych.

Nowe książki dla młodzieży. Powieści Walerego Przyborskiego, wskrzeszające świetne momenty z dziejów rycerstwa polskiego, miały zapalnych czytelników w czasie, gdy dzisiejsze „starsze” pokolenie przeżywało jeszcze młodzieńcze lata. To też niejednemu z ojców, ujęzawszy w księgarskiej witrynie znajome z dzieciństwa historyczne powieści Przyborskiego, będzie chciał dać je do przeczytania swym synom. I dla nich będzie to zapewne lektura równie miła, jak kiedyś była dla ojca. Ukazały się właśnie w nowych wydaniach, w nakładzie Biblioteki Polskiej trzy powieści historyczne Walerego Przyborskiego pt. „Olszynka Grochowska”, „Namioty Wezyra” i „Młodzi Gwardziści”. Książki, poprzedzone wstępami pióra prof. H. Mościckiego, wydane są starannie i ładnie ilustrowane. (tk)

W ŚWIECIE RADIA I MUZYKI

UMARŁ MAURYCY RAVEL

Polscy słuchacze radiowi, którzy onegdaj cieszyli się na wieczorną transmisję słynnej fantazji baśniowej Maurycego Ravela pt. „Dziecko i czary” — która miała nadejść z Paryża — nie spodziewali się, że to wielkie artystyczne użycie będzie poprzedzone wiadomością o zgonie Ravela, którą usłyszeć między doniesieniami radiodziennika wieczornego.

Ze zgonem Ravela przeciąga się dalej tragiczna seria ostatnich lat, zaczęta śmiercią Pawła Dukasa, dalej Gabriela Pierného i Alberta Roussela. W ten sposób spomiędzy muzyków francuskich dojrzałego pokolenia uchyli nazwiska bodaj że czołowe i to w bardzo niedługim stosunkowo czasie.

Maurice Ravel (ur. 1875), którego daty biograficzne są już znane naszym czytelnikom, nie jest dla słuchaczy koncertów poznańskich pustym dźwiękiem. Wykonano tutaj cały szereg jego dzieł orkiestrowych, jak jedna z dwu suit „Dafnis i Chloé”, poemat symfoniczny „Walc”, suita „Grób Couperina” i wreszcie najpopularniejsze z nich wszystkich „Bolero”. Twórczość orkiestralną, w której znajdują się jeszcze takie dzieła, jak „Rapsodia hiszpańska”, suita dziecinna „Moja Matka Gęś” (poświęcona, co warto przypomnieć, dzieciom osiadłego zdawna w Paryżu rzeźbiarza śp. Cypriana Godebskiego) — nie wyczerpuje wszakże dzieła Ravela. Jest on autorem mnóstwa kompozycji fortepianowych, wśród których jeden z koncertów był niedawno wykonany w Warszawie przez M. Longue, drugi zaś, na samą lewą rękę, poświęcony Pawłowi Wittgensteinowi, obszedł cały świat muzyczny. Z utworów instrumentalnych słyszeliśmy jeszcze w Poznaniu fantazję skrzypcową „Cyganka”, graną przez fenomenalną młodzież skrzypaczkę Ginette Neveu. Na estradzie naszej ukazał się też w swoim czasie kwartet smyczkowy F-dur, wykonany przez czeski kwartet im. Ondříčka. Popularna sonatina frottepianova znajduje się w stałym repertuarze bardziej zaawansowanych uczniów naszego konserwatorium.

Na scenę napisał dzieł niedużo, wśród nich bardzo znaną „Godzinę hiszpańską” i wczoraj wykonane „Dziecko i czary”, baśń do tekstu Colette.

*

W szeregu muzyków francuskich starszego dzisiaj pokolenia był Ravel, po zgonie Debussy'ego, niewątpliwym przywódcą. Charakteryzuje go wielka inwencja rytmiczna, bogactwo harmonii, dalej skłonność do posługiwania się formami archaicznymi, jak menuet, pavana, rigaudon i t. Niepospolity talent i rozmach twórczy, miar-

SZTUKA NA RUBIEŻY EPOK

(Salon malarski w warszawskim IPS-ie)

Warszawa, 27 grudnia.

Warszawski Instytut Propagandy Sztuki urządza rok rocznie tzw. „Salon malarski”. Na salon ten dopuszczani są wszyscy malarze, począwszy od kierunków najbardziej umiarkowanych, aż do najbardziej krańcowych. Trzeba bowiem wiedzieć, że malarstwo w Polsce ulega dziś przeistoczeniu, zmienia się, modernizuje. Powstają nowe towarzystwa malarzy, — z naszych uczelni wychodzą młodzi pełni życia i talentu artyści, a dotowani i wspierani przez stypendia wyjeżdżają na Zachód, aby tam w wielkich muzeach zacerpnąć głębszego oddechu.

Podobnie jak lat temu sto, dwieście i trzysta malarze północy i zachodu udawali się do Italii Renesansu, gdzie studiowali dzieła takich mistrzów jak Rafael, Michał Anioł, Tycjan i Leonardo da Vinci; — tak dziś malarze Północy, Południa i Wschodu udają się do Francji, gdzie znajduje się jakby stolica sztuki. Toteż tegoroczny Salon malarski warszawskiego I. P. S. jest pod znakiem sztuki francuskiej.

*

Nie zamierzam oczywiście dawać dokładnego przeglądu artystów i ich dzieł. Zamieniliby to sprawozdanie na katalog, a czytelnikowi nie dałoby i tak wyobrażenia o tym czego nie widział. Idzie mi tylko o najogólniejsze zaznaczenie faktu, iż sztuka nasza znajduje się dzisiaj na przełomie dwu okresów, co ze ścian wystawy da się wyraźnie od-

kowany wytwornym smakiem i oparty o niezwykle pocucie barwy orkiestralnej, zapewniły mu rozgłos światowy. Zmarł licząc ledwie lat 62, lecz już od dwu lat przestał zupełnie pisać, zgnęany chorobą, która spadła na organizm, podkopany ranami i przejściami wojny światowej, gdyż Ravel był oficerem i przeszedł całą kampanię. Ostatnimi czasy popadał nawet w pewne zaćmienie umysłu.

Sztuka francuska okryła się ciężką żałobą.

*

Dodajmy, że Ravel bawił przed paru laty w Polsce, mianowicie przybył na pierwszy konkurs chopinowski w Warszawie jako członek jury. Pojawienie się znakomitego kompozytora w sali Filharmonii stało się hasłem do długotrwałej serdecznej owacji.

I. R.

NIEZNANY SCHUMANN

Czytelnicy przypominają sobie obszerne parokrotne informacje o odnalezionym mniej więcej rok temu jednym koncercie skrzypcowym Roberta Schumanna, który za życia jego nigdy nie był wykonany. Tymi dniami nadało go Polskie Radio, reprodukcją na taśmie dźwiękowej wykonanie tego dzieła w berlińskiej Filharmonii przez słynnego skrzypka Jerzego Kulenkampffa. Koncert okazał się kompozycją świetną, pisaną z maestrią naprawdę wielkiego kalibru, z szerokim oddechem kantyleny, z bogatą pomysłowością muzycznego budulca — w sumie dzieło wielkiego stylu.

Wszelako słuchając go z nutami w ręku — bowiem utwór ten został wydany z rękopisu przez znanych nakładowców Schott u. Soehne w Moguncji — przekonałem się, że zachodzi tutaj jakieś ogromne nieporozumienie, a co najmniej zagadka. Oto tekst muzyczny, odegrany przez Jerzego Kulenkampffa bynajmniej nie pokrywa się z tekstem drukowanym!

Głos solowy został w tym wykonaniu po prostu odskatowany. Nie mam na myśli drobnych zmian, ale niemal przekształcanie całej bez mała partii solowej. Trudno mi tutaj, nie mogąc podać przykładów nutowych, określić stopień tych odmian, (które zresztą Schumannowi bardzo nie szkodzi). Na jakiej jednak podstawie dokonał znakomity skrzypek tej obróbki? Czy dotarł do jakichś notatek samego Schumanna, lub Joachima — który był upatrzony przez Schumanna na pierwszego wykonawcę — czy też odnalazł może jakiś drugi tekst, chociaż to wydaje się zupełnie nieprawdopodobne. Bo wersja ta nie była znaną wydawcom w chwili, gdy publikowali tekst, który leży przede mną, każdemu dostępny, skoro jest on zaopatrzony w stwierdzenie, iż zreprodukowano go najdokładniej według rękopisu.

Pytań takich byłoby jeszcze parę, odpowiedź wszakże może być tylko jedna i tylko jeden człowiek może jej udzielić, mianowicie świetny wykonawca koncertu, prof. Jerzy Kulenkampff. Trzeba mieć nadzieję, że nie pozostanie jej dłużny, sprawa jest bowiem bardzo poważna i obchodzi cały świat muzyczny.

R. P.

czytać, mimo że stosunkowo nie wielu widzi się artystów, należących jeszcze do epoki minionej. Nie widać tutaj przede wszystkim starych i zasłużonych członków krakowskiego Towarzystwa Artystów Polskich „Sztuka”. Wyjątek stanowi Józef Pankiewicz, który mieszka stale w Paryżu i posiada silny kontakt ze współczesnymi francuskimi modernistami.

Albowiem ostatnia rewolucja w sztuce polskiej zaczęła się w r. 1917. Rewolucjonistami malarstwa i rzeźby stali się formiści, którzy pierwsi zapoczątkowali w sztuce nowy ruch. Powiedziałem: nowa rewolucja, gdyż poprzednia dokonała się na dwadzieścia parę lat przed tym, a zaczęła w chwili, gdy Julian Fałat zreorganizował po Matejce krakowską Szkołę Sztuk Pięknych, dzisiejszą Akademię. Wówczas to nowe, we Francji przeważnie kształcone pokolenie artystów, pokierowało twórczością polską na nowe tory, a założone w r. 1897 Towarzystwo Artystów Polskich „Sztuka” stało się organizacyjnym wyrazem tego odnowicielskiego prądu, o impresjonizm opartego. Ma się rozumieć, że jedną i ci sami „rewolucjoniści” dwóch kolejnych rewolucji przeprowadzać nie mogą. Drugą zapoczątkowali więc formiści, skłaniając się ku nowszym wpływom francuskim, ku konstrukcjonistom formy jak kubiści (Picasso i Braque), i ku odnowicielowi techniki krajoznawczej jak Matisse, Bonnard i Cézanne. Po okresie formistycznym powstawać zaczęły nowe grupy malarzy modernistów. Na pierwszy plan wysunęli się tzw. „Kapiści”, do których przeszli niektórzy młodzi formiści jak Jan Cybis, Waliszewski i Jarema. Na obecnym „Salonie” IPSu grupa „K. P.” reprezentowana jest przez J. Czapskiego, Strzałeckiego i Potworowskiego. Dużo zalet malarskich posiada „portret własny” Czapskiego i „Wnętrze w Zakopanem” Strzałeckiego.

*

Warszawska Akademia Sztuk Pięknych, w czasach najnowszych pod wpływem „formistów” i „kapiistów” wydała kilku wybitnych młodych malarzy o kierunku modernistycznym. Należą do nich w pierwszym rzędzie artyści grupujący się w stowarzyszeniu pod nazwą „Przymat”. Patronem tego towarzystwa jest malarz i zarazem profesor warszawskiej Akademii Sztuk p. Feliks Kowarski, którego obraz „Rok 1863” oglądamy na tej wystawie. „Przymatysty” jako grupa malarzy najmłodszych wykazali na obecnej wystawie kilka wybitnych talentów. Jeszcze, Sokołowski, Kossowski, Pekalski to młodzi i uzdolnieni artyści, którzy dużo skorzystali nie tylko od „formistów” i „kapiistów”, ale i wprost od sztuki francuskiej, którą widzieli w Paryżu wyjeżdżając tam jako stypendyści. Poza tymi młodymi a wyżej wymienionymi malarzami wspomnieć trzeba jeszcze o niedawno utworzonej grupie malarzy krakowskich pod nazwą „Zwornik”. Do „Zwornika” należą oprócz kilku dawnych „formistów” także młodzi i najmłodszy malarze krakowscy, jak np. Emil Krcha, którego obraz „Pani z kwiatami” na obecnej wystawie wyróżnia się oryginalnym kolorytem spośród konwencjonalnych czasem prac jego kolegów. Do grupy „Zwornika” należą także dwie malarzki: Anna Szyzko Bohusz-Szymborska, której obraz „Dziewczynka w zieleni” jest jednym z lepszych obrazów na tej wystawie, i Hanna Krzetuska, która ma dobrze namalowane „Kwiaty”. Także do tej grupy należy malarz batalista Eugeniusz Geppert z Krakowa, idący śladami naszego wielkiego Piotra Michałowskiego. Jego obraz „Mój pradziadek” odzłacza się dobrze namalowaną w ruchu grupą jeźdźców i koni.

Salon malarski IPSu w tym roku jest przeglądem sił młodych i świeżych. Pokazuje on dwa silne prądy charakterystyczne dla współczesnej sztuki polskiej, tj. poszukiwanie i wpływ najlepszych wzorów najnowszego malarstwa francuskiego, w którym dominują „lekcje” Cezanne'a, Renoira, Bonnard'a i Matisse'a — i poszukiwanie swych własnych dróg czerpiące podjęte do pracy twórczej w codziennym naszym życiu. Te dwa prądy: idealizmu i realizmu plastycznego często się dopełniają lub rozchodzą — tworząc obraz młodej współczesnej polskiej twórczości plastycznej.

TYTUS CZYZEWSKI

pracuje Medyczne Biuro Stwierdzeń w Lourdes

Paryż. — Jak wynika z oświadczeń dra Vallet, dyrektora Medycznego Biura Sprawdzeń (Bureau de Constations) w Lourdes, przebywa tam corocznie przeciętnie około 25 tysięcy chorych, przy czym co roku Biuro Medyczne stwierdza przeciętnie 10 uzdrowień niedających się wytłumaczyć w sposób naturalny. W pracach Biura mogą brać udział lekarze całego świata bez względu na wyznanie i poglądy. Z prawa tego w r. 1890 skorzystało 27 lekarzy, dziesięć lat później liczba lekarzy odwiedzających Biuro wzrosła do 216, w r. 1930 do 998. Obecnie przeciętnie 800 lekarzy różnych religii i narodowości odwiedza corocznie Biuro Medyczne w Lourdes.

Dla ułatwienia kontroli każdy chory, przybywający do Lourdes, powinien być zaopatrzony w odpowiednią legitymację i oświadczenie lekarskie o dotychczasowym przebiegu choroby, metodach leczenia itd. Gdy który z chorych zgłasza nagłe uzdrowienie, lekarze badają go i rezultat badań przedstawiają lekarzowi stale opiekującemu się danym chorym. Ostateczne stwierdzenie uzdrowienia następuje po bardzo długich wyczerpujących studiach, popartych bardzo obszerną korespondencją, co trwa 2 — 4 lat. W ciągu tego okresu uleczony chory poddawany jest wielokrotnym badaniom, które przeprowadza „Association Medicale” z Lourdes, liczące przeszło 2400 członków, wyłącznie lekarzy, reprezentujących 20 różnych narodowości. W bardzo wielu wypadkach uleczony chory obowiązany jest osobiście przybyć jeszcze raz do Lourdes, gdzie zostaje poddany nowym badaniom.

Ostateczne orzeczenie wydaje kolegium, złożone z co najmniej 25 lekarzy, którym przedkłada się do odpowiedzi trzy następujące pytania: 1. czy opisana choroba istotnie miała miejsce i czy w chwili przybycia chorego do Lourdes była ona w najwyższym stadium rozwoju? 2. czy chory ozdrowiał? Czy już przed tym nie zauważono poprawy? Czy stosowane były jakieś środki i zabiegi lecznicze? 3. Czy przy obecnym stanie nauki uzdrowienie może być przypisane jakiemuś procesowi naturalnemu? Dla wyjaśnienia należy dodać, że za uleczenie niedające się wytłumaczyć w sposób naturalny uważa się jedynie te wypadki, gdzie uzdrowienie nastąpiło w okresie 24 godzin bez

użycia lekarstw i zabiegów medycznych i gdy już przedtem nie dostrzeżono pewnych symptomów poprawy.

Biuro Stwierdzeń nie używa w swych raportach i orzeczeniach słowa „cud”. Zadaniem jego jest bowiem jedynie stwierdzenie, że z punktu widzenia

wiedzy lekarskiej powód uleczenia jest niewytłumaczony.

Dr Vallet stwierdza wreszcie, że ze względów zrozumiałych Medyczne Biuro Sprawdzeń zupełnie nie bierze pod uwagę chorób nerwowych i zgłaszane uzdrowienia z takich chorób nie są z zasady rozpatrywane. Olbrzymia większość (ok. 70 pct) uleceń uznanych przez Biuro Medyczne za stwierdzone, a niewytłumaczone w sposób naturalny, dotyczy wypadków różnego rodzaju gruźlicy. (KAP)

POWRÓT Z ZIMOWYCH POŁOWÓW
Amerykański ługier rybacki „Notre Dame” wrócił z połowów zimowych koło Grenlandii, pokryty grubą warstwą śniegu i lodu.

„Mądrym braciom” nie wolno pić wody

W Bułgarii istnieje sekta, której członkowie noszą nazwę „mądrych braci”. Gdyby oni propagowali tylko wstrzymywanie się od spożywania mięsa, używania alkoholu i palenia tytoniu, nie byłoby jeszcze w tym nic takiego ciekawego i oryginalnego. Ale „mądrzy bracia”, których w całej Bułgarii jest około 50 tysięcy stosują się jeszcze do jednego niespotykanego nigdzie zwyczaju sekciarskiego, mianowicie, nie jest im wolno pić wody czerpanej ze studni, a wolno tylko pić wodę źródłaną. Nie wolno im także jeździć wozami, autami, tramwajami i kolejami. Te środki lokomocji uważają za nienaturalne, które człowiek wymyślił i używa do swej bezmyślnej walki z naturą.

W pobliżu Sofii założyli „mądrzy bracia” w pustkowiu leśnym obóz, gdzie pędzą surowe życie. Ubierają się bardzo łącho, mieszczą w prymitywnych barakach, żywią się jarzynami i owocami leśnymi. Także odprawiają modlitwy, które polegają na tym, że wierni słuchają odczytów swego przywódcy, prof. Danoff’a, który wyklada o pięknie miłości, o znaczeniu wody źródłanej dla organizmu człowieka, o zakaza-

nym „rajskim jabłku” itd. Według niego obecny wszechświatowy chaos pochodzi stąd, że ludzkość z własnej winy popada w konflikt z prawami naturalnymi. „Mądrzy bracia” czekają na dzień, gdy świat cały rozleci się w kawałki, a oni stworzą wtedy nowe warunki, nowe życie na innych zasadach oparte.

Niebotyk o 200 piętrach

Chicago ma ambicję zdystansowania nowojorskich niebotyków. I tak przygotowuje się obecnie budowę nadniebotyku o nie mniej niż 200 piętrach. Prace przygotowawcze dla tego olbrzyma trwały wiele miesięcy. Rozebrano trzydziścictery mniejsze domy, celem uzyskania odpowiednich terenów pod olbrzymi gmach. Szczególną uwagę poświęcono fundamentom, które dźwigać będą musiał gigantyczny ciężar konstrukcji żelazo-betonowej.

Projektowany niebotyk będzie nietylko najwyższą, ale także największą budowlą świata, mogącą pomieścić ludność średniego miasta europejskiego. Olbrzymiemu ruchowi, jaki panować będzie w tym niebotyku mieście, służyć będzie czterysta wind. Nie potrzeba dodawać, że nadniebotyk posiadać będzie własne centrale elektryczne, własne urządzenia wodociągowe, własne restauracje, bary, kina itd.

O olbrzymich rozmiarach niebotyku daje pojęcie porównanie z paryską wieżą Eiffla, która ze swymi 300 m wysokości nie sięgałaby nawet do połowy wysokości tego chicagowskiego giganta. (Kk.)

Futro i poezja

Przed wystawą:
— Żona: Patrz! to futro to prawdziwy poemat!
Mąż: — Chodźmy, moja droga, któż dzisiaj kupuje poezję? (Journal)

Wielki Amerykański Wieczór Sylwestrowy

w piątek, 31 grudnia 1937 r. o godz. 11,30 w kinie APOLLO.

W programie: najpiękniejsze i najbardziej ponętne rewelacje FILMOWE oraz JANINA ORSKA, znakomita artystka rewii warszawskich w swych najnowszych wesółych przebojach.

Filmy:
„ATRAKCJE NOWEGO JORKU”
„UWODZICIEL Z RADIA”
(w kolorach)
„TEATR EKSCENTRYKÓW”.
W przerwie powitanie Nowego Roku i miłe niespodzianki dla wszystkich.

Filmy:
„KUZYNEK Z PROWINCJI” (w kolorach)
„MUZEUM OSOBLIWOŚCI” (w kolorach)
Największa sensacja współczesna FILM PLASTYCZNY bez okularów:
„5-cio PSIACZKI PLUTONA”.
Ostatnie dzieło kinematografii (w kolorach). Bilety 70 gr, 1,— i 1,50 zł. Obfity bufet na miejscu. Ceny przystępne.
Ng 1258

SPORT

Narodowa drużyna atletów

Zgodnie z zarządzeniem Polskiego Komitetu Olimpijskiego, Polski Związek Lekkoatletyczny ustalił skład olimpijskiej drużyny narodowej w zapasach i podnoszeniu ciężarów. Do tej drużyny wyznaczono w zapasach po 3 zawodników w każdej wadze (z wyjątkiem piórkowej i ciężkiej), a w podnoszeniu ciężarów po 2 zawodników każdej wagi.

W zapasach skład drużyny narodowej jest następujący:

waga kogucia — Kuchta (Śl.), Rokita (War.), Pawlica (Ł.);
piórkowa — Świętosławski (War.), Mar-cok (Śl.), Neugebauer I (War.), Kulesza (Ł.);
lekka — Ślajak (War.), Kucz (Śl.), Chalupka (Poznań);

półśrednia — Hinc (Ł.), Szajewski (Warszawa), Staniczek (Śl.); średnia — Kry-smalski (Śl.), Liskowski (Ł.), Wilczarski (Pomorze).

Półciężka — Jakubowski (Ł.), Falkiewicz (War.), Gwóźdź (Śl.); ciężka — Kozerski (War.), Cymer (Ł.), Urgacz (Śl.), Biskupski (Pomorze).

W podnoszeniu ciężarów w skład drużyny narodowej weszli:
waga kogucia — Himmel (Śl.), Matu-szewski (Poznań);

piórkowa — Niedziela (Śl.), Łaźny (Ł.);
lekka — Kreuzstein (Ł.), Derbot (Kra-ków);

średnia — Sadowski (War.), Stylec (Śl.);
półciężka — Kaszuba (Śl.), Szczepański (Łódź); ciężka — Falkiewicz (Ł.), Urgacz (Śl.).

Polski Związek Atletyczny zamierza dla podniesienia poziomu zawodników przeprowadzić począwszy od dnia 1 stycznia zawody kwalifikacyjne w poszczególnych wagach z udziałem również zawodników, nie należących do drużyny narodowej. Członków drużyny narodowej obowiązują specjalne przepisy, przy czym za przekroczenia grożą skreślenia z drużyny.

Hokej na lodzie

Polska walczy z Łotwą w dniu 8 stycznia na boisku hokejowym Stadionu Wojska Polskiego w Warszawie.

Jak wiadomo w dniu tym miało się odbyć spotkanie z Niemcami, które jednak zostało odwołane przez Niemców.

Dab — F. T. C. Budapeszt 1:1 (0:0, 0:1, 1:0). We środę wieczorem rozegrany został międzynarodowy mecz hokejowy pomiędzy FTC z Budapesztu a katowickim De-bem. Zawody zakończyły się wynikiem nierozstrzygniętym.

Pierwsza tercja rozegrana w słabym tempie była zupełnie równorzędna. Węgry wypadli jedynie kombinacyjnie lepiej przy grze pierwszego ataku, w którym grał Kanadyjczyk Steaplefort.

W drugiej fazie gry Węgry początkowo mieli lekką przewagę. Polacy jednak mieli kilka okazji do zdobycia prowadzenia, czemu przeszkodził doskonale Hircsak. Prowadzenie dla Węgrów zdobył Saroy.

W trzeciej tercji Ślązacy dążyli za wszelką cenę do zmiany wyniku i wykazali przewagę nad grającymi defensywnie gośćmi. W tej tercji Burda miał śliczne zagrania solowe, które zostały niestety zlikwidowane przez bramkarza. Wyównując bramkę zdobył z dalekiego strzału Artl. Ostatnie minuty należały do zdecydowanie do gospodarzy, którzy nie mogli mimo to zdobyć zwycięskiego punktu.

Węgry zagrali słabo. Najlepszymi z nich byli Steaplefort, oraz Erdoes, u miejscowych wyróżnili się Kasprzycki, Burda i Urson. Zainteresowanie zawodami słabe, sędziował p. Mikula.

Piłka nożna

Prezes Ligi p. Jaroszyński oraz wiceprezes p. Skwarczyński ustąpili ze swych stanowisk. Walne zebranie, które odbędzie się w dniach 15 i 16 stycznia, będzie musiało wybrać prezesa, wiceprezesa, trzech członków zarządu oraz dwóch wydziału gier i dyscypliny.

Różne

Obóz zimowy dla Polaków z zagranicy. Na Groniku w Zakopanem otwarty został doroczny stały obóz zimowy Światowego Związku Polaków z Zagranicy. Na obozie znajduje się około 80 Polaków z różnych państw świata.

Tenis

W Sydney rozpoczął się mecz tenisowy pomiędzy Niemcami i Australią. Po dwóch dniach prowadzi Australia 3:1.

Dotychczasowe wyniki przedstawiają się następująco: Bromwich pokonał Hen-klę 6:1, 6:1, 6:4, para Quist i Bromwich wygrała z parą Cramm i Henken 6:1, 4:6, 6:4, 8:6, Quist wygrał również z Henkiem 6:2, 6:4, 6:2, natomiast Cramm pokonał Bromwicha 6:2, 7:5, 10:8.

Wśród zawodowców

Ran znokautowany w Mediolanie. Zupelnie niespodziewanie Ran wyjechał z Paryża do Mediolanu, gdzie rozegrał mecz z Włochem Orlandim. Występ Rana zakończył się nową katastrofalną klęską. Ran został znokautowany w drugim starciu.

METROPOLIS

PONAWIAMY na tylko 2 specjalnych seansach popołudniowych W SOBOTE (Nowy Rok) i W NIEDZIELE (2 stycznia) o godz. 3-ciej wyświetlanie najwspanialszego filmu miłosnego świata

„ROMEO I JULIA”

z NORMA SHEARER
i LESSLIE HOWARDEM
w rolach głównych.

Pamiętne arcydzieło „Romeo i Julia” należy do rzędu tych rzadkich dzieł filmowych, które ze względu na wiecznie aktualny temat miłosny, jak i wyjątkowo piękne wykonanie, ogląda się po raz wtóry z równą przyjemnością i zainteresowaniem, a nawet rzec można ze spótegowanym zaciekawieniem. Bilety od 40 groszy. ng 1259

RAJ NARCIARZY

ZAPOBIEGA ODMROŻENIOM RAK KREM PRAŁATÓW. PERFECTUM

TEATRY

Z Teatru Polskiego

Świetna groteska Mikołaja Gogola grana będzie do soboty włącznie. Publiczność bawi się świetnie, wypełniając teatr po brzegi. W noc sylwestrową o godz. 23.30 odegrana będzie premiera komedii Wł. Fodora „Podarek sylwestrowy”. Obsadę stanowią pp. Dziewońska, Karoniewicz, Królikowska, Konarski, Kostrzeński, Młodnicki, Rolicz, Roslan, Strzelecki. W nadchodzącą niedzielę po południu po cenach znizowanych świetna komedia Bus-Fekatego „Jan”

Artystyczny teatrzyk lalek „Kuku”

Artystyczny teatrzyk lalek „Kuku” odegra efektowne i wesołe „Jasełka” w inscenizacji Bol. Rosińskiego, dowcipne satyryczno-polityczne intermedia prof. Szczerebrowskiego i Drewicza. Pierwsze przedstawienie 2 stycznia o godz. 17 min. 30 w sali koncertowej św. Marcina. Tamże o godz.

3 po poł. przedstawienie „Pana Twardowskiego”.

4 stycznia o godz. 17 i 20 odbędzie się przedstawienie „Jasełek” w Pałacu Działyńskich.

Z Teatru Nowego.

Sylwester dla dzieci!

W piątek, 31 grudnia o godz. 4 po poł. pożegna naszych milusińskich Rok Stary, Nowy zaś przywita. Dlaczego nasi rodzice mają ten przywilej spędzania wesoło Sylwestra, a my musimy siedzieć w domu! Artyści Teatru Nowego pamiętają o nas i przygotowują nam sylwestra z niespodziankami w Teatrze Nowym! Spotkamy się więc gremialnie — kochanie dzieci — na naszym Sylwestrze! Przedprzedaż w firmie Zygarłowski, Br. Pierackiego i od godz. 2 po poł. w Teatrze Nowym. zg 1656

Ceramik

z ukończonym kursem fachowym jako

majster i kierownik cegielni

na Pomorzu niedaleko Gdyni potrzebny. Tylko doświadczeni fachowcy, którzy z wyrobem pustaków, wszelkiej dziurawki i drenów są dobrze obeznani i całą produkcję przeszło 3 miliony na akord przejąć mogą, zechcą zgłoszenia z dokładnym podaniem wieku, dotychczasowego zatrudnienia i odpisami świadectw, możliwie z fotografią nadesłać do Kuriera Pozn. pod dg 516.

Listem poleconym

Gdy nam zależy, by pismo w drodze do swego przeznaczenia nie zginęło, wysyłamy je listem poleconym, nadanym na pocztę, za recepisem, a przez pocztę doręczanym tak samo za pisemnym poświadczaniem odbioru. Podobnie też wszystkie ważniejsze i pilniejsze sprawy, zanoszone przez nas przed Tron Najwyższego, ślemy ze

zwiększoną troskliwością nie tylko gorliwszą mod równoczesnym złożeniem ry na jaki cel Bogu miły

W intencji danej potra na resztę kosztów bud Pomnika. Wdzięczności wdzięcznym sposobem szcze go polecenia naszych potrzeb broci i Łaskawości.

Ofiary takie z wymienieniem przyjmuje Komitet Budowy Pomnika św. Jezusa w Poznaniu, ul. św. Marcina 69, m. 17. Na konto czekowe P. K. O. nr 207 470.

Szczawnica

— sezon zimowy o. 15. XII. do 1. III. Źródło czynne. Inhalatorium czynne będzie od 3-go stycznia. Wspaniałe tereny narciarskie. Komunikacja ogrzewanymi autobusami P. K. P. z Nowego Sącza i Nowego Targu, według urzędowego rozkładu jazdy ważnego od 15-go grudnia. Informacje w Komisji Źródłowej. dg 25 383

W dniu 29 grudnia 1937 r. o godz. 11.30, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, siostra, teściowa, babka i prababka, ś. p.

Julia z Kubaszewskich

Mikołajowa Wittigowa

przeżywszy lat 89. Odprowadzenie zwłok do grobów rodzinnych w Kościele odbędzie się dnia 1 stycznia 1938 r. o godz. 13.30 z kaplicy św. Zofii, o czym zawiadamia Krewnych i Znajomych

w ciężkim smutku pogrążona
rodzina.

Poznań, Bydgoszcz, Wejherowo, Ostrów, Wronki, Warszawa i Kościan.

Msze św. żałobne za duszę drogiej Zmarłej odprawia się 2 stycznia 1938 r. o godz. 8.30 w Kościele w kościele Farnym i w Poznaniu w kościele OO. Zmarłych wstańców o godz. 8-ej rano.

Zakład Pogrzebowy „Ceremoniał”, ul. Towarowa 25. Tel. 31-80

Tradycyjna Noc Sylwestrowa

PALAIS DE DANSE

Poznań, ul. Piekary 16/17 „Pasaż Apollo” — Telefon 11-92

Powiększony program atrakcyjny — wielka rewia sylwestrowa

Wstęp wolny. Menu sylwestrowe a la carte. Wstęp wolny.

Początek o godzinie 9-tej wieczór

Uprasza się Szanownych Gości o wcześniejsze zamawianie stolików

Wszystkim P. T. Gościom i Sympatykom życzy „Dosiego Roku”

Dyrekcja „Palais de Danse”

Od 1 stycznia 1938 r. przebojowy program noworoczny

Uroczą wioślarnia tancerka

Mireczka REY

Tańce charakterystyczne

Węgierska tancerka

JETTE ANGELO

Tańce modern. klasyczne

Śpiewaczka operetkowa

ASTA BORTON

Pierwszy raz w Poznaniu

Atrakeja światowej sławy

COLETTE - ETIENNE - YVONNE

Węgierskie trio akrobatyczne

dz 25649

Brawurowa orkiestra Pawła Dymarza

PIATEK

31

GRUDNIA

Na wesoły wieczór Sylwestrowy

WSZYSCY SPIESZCIE DO

Mile
niespodzianki

„GRANDKI”

Nadzwyczajne
Atrakeje

PLAC WOLNOŚCI 18

WYSTĘPY ARTYSTÓW OPERY POZNANSKIEJ

Tel. 52-44

Tel 52-06

Pg 35 196-52.36

Humor!

Uprasza się o wczesne zamawianie stolików

Swym Szanownym Gościom i Sympatykom składam jednocześnie serdeczne życzenia DOSIEGO ROKU!

Z poważaniem Maksymilian Brenz

DANCING DO SAMEGO RANA!

Werwa!

Szanownej Klienteli, Gościom, Sympatykom i Znajomym serdeczne życzenia

DOSIEGO ROKU!

Bracia Dawidowscy

Fabryka Wyrobów i Konserw Mięsnych

Poznań.

Uprzejmie zapraszamy na uroczysty „Wieczór Sylwestrowy” w naszej restauracji-barze.

Różne niespodzianki — Wielki wybór potraw — Dobrze pielęgnowane napoje.

d 517

Wszystkim naszym Szanownym Gościom, Przyjaciółom i Znajomym składamy nasze najszersze życzenia

„DOSIEGO ROKU”

Wojciech Jabłoński

RESTAURACJA „BRISTOL” ul. Jasna 19

dg 25647

Telefon 79-26

Souper Sylwestrowy KONCERT DANCING

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

życzy swoim
Szanownym Odbiorcom

Józef Puciński

zg 16 5

Fotograf

Poznań, św. Marcin. Telefon 13-63

Rest.-Winiarnia

SAVOY

SZEWSKA 9

Noc Sylwestrowa

dancing — humor — Orkiestra

Szanownym Gościom

i Sympatykom zg 23555

Dosiego Roku!

życzy Walenty Kałek.

Szanownym Gościom, Znajomym i Sympatykom

DOSIEGO ROKU

życzą

„ITALIA” właśc. L. Gbiorezyk i Wł. Stankiewicz

Przypominamy o „SYLWESTRZE” urozmaico-
nym rewelacyjnym programem

p. Zygmunt Mąkowski

daje rękomię milej i wesołej zabawy.

DANCING NA 3 SALACH.

STOLIKI PROSIMY WCZEŚNIEJ REZERWOWAĆ

Bielizna, Pończochy

Rękawiczki, Trykoty

damskie, męskie, dziecięce

naftaniej w firmie

„HAFTOPLIS”

Wrocławska 3, Telefon 28-10

Asygnaty „Kredyt”

g 34 929-49.128

Swetry

wielkane 3.50, 4.25, 9.50, 13.50 —
szale, koszule, szelki, chusteczki,
kołnierzyki, tanie. Wielkie Gar-
bary 10. zd 68 989

WIECZÓR SYLWESTROWY

Z NIESPODZIANKAMI WESOŁO SPĘDZISZ

w Probierni „ZDRÓJ” Sew. Mielżyńskiego 1

zg 25559 na który uprzejmie zapraszam Susicki

RESTAURACJA CONTINENTAL

Poznań, św. Marcin 36 tel. 20-63

Składa Szanownym Gościom i Znajomym
serdeczne życzenia

DOSIEGO ROKU!

TRADYCYJNY WIECZÓR

SYLWESTROWY

Orkiestra! Niespodzianki! Tańce!

Uprasza się o wcześniejsze zamawianie stolików

Jan Cibor - St. Kaczmarek

Szanownym moim Gościom, Kolegom i Sympatykom życzę

DOSIEGO ROKU!

Jan Krupiński

Restauracja Hotelu „POLONIA”

Ng 1030

ul. Granwajdzka 18 — Tel. 79-55

Towarzystwom polecam sale jak i gabinety na wszelkie uroczystości bezpłatnie

„Patria” - Plac Wolności 17 Tel. 19-90

za w piątek, dnia 31 grudnia r. b. na

Wesoły Wieczór Sylwestrowy

Koncertuje
znakomity zespół

Florkowskiego

urozmaicony występami humorystycznymi

Uprasza się o wczesne zamawianie stolików.
Wstęp wolny Nakrycie

Szanownym Bywalcom, Gościom i Sympatykom życzy

Dosiego Roku!

Henryk Hadrys

wł. Restauracji Ogrodu Zoologicznego

dg 25642

Noc Sylwestrowa
w Restauracji — Winiarni

Boulevard

Poznań — Młyńska 3 Tel. 54-63

Moc niespodzianek

Koncert - Dancing do rana! Ceny bez zmian

Szanownym Gościom i Znajomym życzy

Dosiego Roku!

Jan Krajewski

dg 25639

Wesoły Wieczór Sylwestrowy
z niespodziankami

urządza

RESTAURACJA - WINIARNIA

SPORTOWA

Poznań-Lazarz, pl. Wyspiańskiego 9 Tel. 7941

Koncert i dancing do rana. Ceny normalne

Szanownym Gościom, Znajomym i Sympatykom życzy

DOSIEGO ROKU

dg 25641

właśc. Józef Cichowski

Wszystkim naszym Szanownym Klientom
i Sympatykom

Pomyślnego Nowego Roku

życzy

Poznań, św. Marcin 55

dg 2691

Wielce Szanownym Gościom i Sympatykom życzy

Dosiego Roku

Probiernia **STACJA** wł. Franciszek Nowicki
i Śniadalnica Plac Św. Krzyski nr 3

Zarazem polecamy zimny i ciepły bufet i dobrze pielęgnowane napoje.

NA SYLWESTRA

OSTRYGI

HOMARY

świeże

żywe i gotowane

KAWIOR ASTRACHAŃSKI

Zimny Bufet

bogato zaopatrzone w najróżniejsze
smakołyki z własnej kuchni

Dostawa poza dom wprost

z chłodni elektr. automatycznej

M. ROTNICKI

Fr. Ratajczaka 36. Telef. 23-48 i 23-13

Tradycyjny Wieczór Sylwestrowy

„Pod Strzechą”

Restauracja — Plac Wolności 7 — tel. 31-28

Souper z 5 dań 4.50 zł
nieobowiązkowe

Koncert — Dancing — Niespodzianki

Szanownym Gościom i Znajomym

DOSIEGO ROKU!

dg 25540

Nowe Kierownictwo.

Wielce Szanownym Gościom i Sympatykom

DOSIEGO ROKU

życzy

Piwnica Ratuszowa

wł. Józefa Kowalska

Zarazem podaję do łaskawej wiadomości, że urządzam

● **Wieczorek Sylwestrowy** ●

połączony z tańcami.

Szanownym Odbiorcom życzenia

Dosiego Roku

składa **R. ZIPSER** Materiały opałowe

Poznań — ul. Przemysłowa 21 Telefon 71-89

Kawiarnia „Wielkomijska” Fredry 13

Telefon 28-20

urządza

Atrakeyną **NOC SYLWESTROWĄ**

z **DANCINGIEM** i różnymi niespodziankami
pod wodzą **Władysława Jotciosa**.

Szanownych Gości najuprzejmiej zaprasza

Pg 35 197-52,37

B. SŁOMIAN.

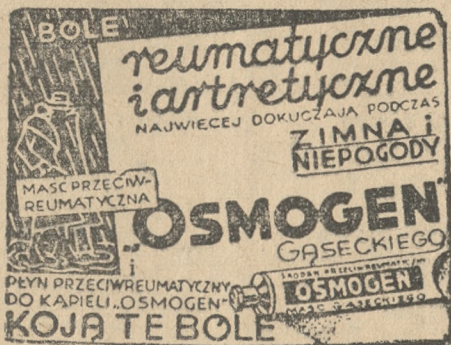
Uprasza się o wcześniejsze zamawianie stolików.

PĄCZKI sylwestrowe

znane jako najlepsze tylko w cukierni

A. FANGRAT

Tel. 57-44 ul. Fr. Ratajczaka 37 Tel. 23-98

W sprawach reklamy

przyjdź i poradź się

w naszym

Wydziale Propagandy

**Przedstawiciela-
podróżującego**

z branży metalurgicznej poszu-
kuje poważne przedsiębiorstwo
od 1. I. 38. Zgłoszenia z poda-
niem referencji i dokładn. życio-
rysu do Kuriera Pozn. zg 28 561.

Lampy Elektryczne

w wielkim wyborze wprost
z wytwórni dg 28074

Skrzypczak - Poznań

św. Marcin 27 podwórze II p.

Bezpłatne kursy

fotograficzne

dla

fotoamatorów

W FIRMIE

Foto-Greger

nl. 27 Grudnia 18 — telefon 27-50

Pierwszy kurs rozpoczynamy 5. stycznia

Pg 55109-52,41

Zgłoś się natychmiast.

Kupię SKŁAD

przy św. Marcinie!

Oferty upraszam do Kuriera Poznańskiego
pod zg 1654

2 PRZEDSTAWICIELI

od 1. I. 38 na Poznańskie i Pomorze, na łańcuchy, gwoździe,
druć, śruby i okucia. Uwzględni. się tylko oferty fachow-
ców-żelazn. Zgłoszenia z podaniem odbytej praktyki i
obecnego zajęcia oraz referencji do Kuriera Poznańskiego
zg 28 556.

Kopalniaki

Kupujemy w dłuższych franko składnica kolejowa
za gotówkę. Oferty Kurier Pozn. pod zg 28 548

SS. Serafitki w Poznaniu, ul. Św. Rocha 13 otwierają
z początkiem II półroczu

internat dla pańienek

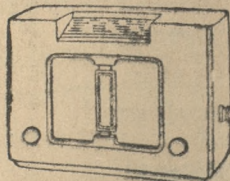
kształcących się w szkołach. Przyjmuje się także pańienki
na kursa kroju, szycia białej bielizny, krawieczyzny, haftu
i robót ręcznych. Warunki dogodne. Bliższych informacji
udziela się na miejscu. zg 1646

**Ogłoszenie o zmianie stawek procentowych od wkładów
oszczędnościowych w Komunalnej Kasie Oszczędności
Miasta Poznania.**

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 15
grudnia 1937 r. o najwyższych granicach odsetek od wkła-
dów i innych lokat pieniężnych w Komunalnych Kasach
Oszczędności i Spółdzielniach (Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 626)
Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania płacić bę-
dzie z ważnością od 1 stycznia 1938 r. następujące stawki
procentowe: I. od wkładów oszczędnościowych i lokat, a)
w złotych obiegowych, płatnych: na każde żądanie 3%,
za wypowiedzeniem miesięcznym 3½%, za wypowiedzeniem
kwartalnym 4%, za wypowiedzeniem półrocznym 4½%,
od wkładów okresowych 3¾%, od wkładów premialnych 4%,
od wkładów zwaloryzowanych 3%; b) w złotych w złocie,
płatnych: za wypowiedzeniem kwartalnym 3%, za wypowie-
dzeniem półrocznym 3½%; c) w walutach obcych, płatnych:
za wypowiedzeniem kwartalnym 2%, za wypowiedzeniem
półrocznym 2½%; II. od rachunków czekowych i bieżących
3%. Od wkładów i lokat złożonych przed dniem 31 grudnia
1937 r. płacić będziemy omówione odsetki do następujących
terminów: od wkładów i lokat, płatnych: a) za wypowie-
dzeniem miesięcznym do dnia 31. I. 38, b) za wypowiedze-
niem kwartalnym do dnia 31. III. 38, c) za wypowiedzeniem
półrocznym do dnia 30. VI. 38. Po upływie tych terminów
stosować będziemy nowe warunki oprocentowania wymie-
nione wyżej pod punktem I a, b i c. ng 2800

Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania.

JEŻELI ODBIORNIK TO TYLKO PHILIPSA

Rewelacyjna 7-obwodowa Superheterodyna typ 4-38

Ng 1077

za gotówkę zł 340.— na raty: zaliczka
zł 24.— plus 15 rat mies. po zł 24.10

IDASZAK i WALCZAK

POZNAN, ŚW. MARCIN 18 przy Ratajczaka — tel. 14-59

DOSTARCZAMY I MONTUJEMY AUTORADIO

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo. I. w. z. a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tym 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 02

1 t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. DOMY-PARCELE

Kamienice

w centrum zamienie na majątek ziemski do 2000 morg. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurier Poznański dg 25 634

Kamienica

nowa, wpłaty 30 000. — Bloch. — Aleje Marcinkowskiego 15 — 5. zdg 63 752

Administracji

domu przyjmie solidny właściciel domu, oficer emeryt, obeznany ze sprawami podatkowymi, sądowymi. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 63 839

Domek

sprzedam kolonialną, 1/2 morgi przy Dworcu Ławica. Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 63 786

Wille

dwa 7-pokojowe, — komfortowe mieszkania, garaż, stajnia, ogród, w mieście powiatowym, pogranicznym, natychmiast sprzedam. Pośrednictwo pożądane. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 63 853

3. LETNISKA I UZDROWISKA

W Zakopanem

w wili prywatnej odda się jeden pokój umeblowany lub więcej tylko chrześcijańskim i zdrowym. Oferty Kurier Poznański zdg 63 602

Szczawnica

Pensjonat „Sobieski” otwarty w sezonie zimowym. Poleca pokoje dobrze ogrzewane. ng 2445

4. OSOBISTE

Dla Laluchny

od Nusienki na tej drodze podzielenie nie posyłam. Korespondujące osoby są mi znane. — Ostrzegam przed fałszywym posadzeniem mnie. ng 2680

Nadwyreżony

żołądek skutecznie kuruje wyborczą, sumienną kuchnię Sobczyńskiego. Ratajczaka 2. zdg 62 627-8

Luksusowym

autem podróżuje. Poszukuje towarzysza. Oferty Kurier Pozn. zdg 64 183

6. OZENKI

Brunetka

przystojna, pięciopokojowym mieszkaniem szuka dobrego meza. Panowie, stanowiących od 46 oficerowie łask, zgłosz. Kuriera Poznańskiego zdg 63 686. Agenci wykluczeni.

Przystojnej

córec, 23, oddam skład sprzętów kuchennych, wydaję za kupca, mała gotówka. Oferty Kurier Poznański ng 2785

Inżynier

wyda za mąż siostrę w średnim wieku, demokratkę o miłej powierzchowności. Narazie 6.000 zł gotówki. Odpowiedni reflektanci do lat 45, zechcą się zgłosić do Kuriera Poznańskiego zdg 62 318

Znane

z olbrzymiego doboru zamożnych pań — panów najpoważniejsze biuro

„Echo“

ulatwia zapoznanie najszybciej Poznań. św. Marcin 57, telefon 50—30. zdg 61 092

Na

spotkanie 28-go godz. 19. lub 20. godz. 12 przy kiosku Ruchu ulica Focha przybyć nie mogłam. Proszę pana H. L. dokładny adres Kurier Poznański pod sam nr. zdg 63 991

7. SPRZEDAŻE

Okazyjnie

balowe suknie, modele sprzed Salon

„Mira“

Marcin 32, telefon 47-84. zdg 63 657

Sprzedaj — Naprawa

montowania piór — wszelkich systemów piór wiecznych ołówków, automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czosnowski, spec. skład papieru Poznań — Fr. Ratajczaka 2. dg 25 096

Przed kupnem

Mebli

używanych — nowych przekonaj się jak wielki jest wybór jak okazyjnie nabyć można przy Józefie 19 (w-wietosławski).

Dom okazynego kupna Asygnaty Kredyt. Pg 35 100-51.7

Kamienica

przy ul. Skarbowej przy dogodnych warunkach od właściciela, wprost do sprzedania. dg 25 620

Restauracje

dobrze zaprowadzona sprzedam, powod. stosunki rodzinne. Adres wskaże Kurier Pozn. zdg 63 757

Sprzedam

dobrze prosperujący interes kolonialno-deliatesowy z elektrycznym urządzeniem palarni kawy istniejący od przeszło 40 lat przy głównej ulicy w Katowicach. — Zgłoszenia do „Pat”. Katowice ng 1575

Frak

na jedwabiu i jaskółka ze spodniami w dobrym stanie na wzrost 1.75 cm do sprzedania. Kochanowskiego 3, m. 13. zdg 63 701

Tanio

fachowo prowadzi księgi handlowe, sprawy podatkowe. Oferty Kurier Poznański zdg 63 765

Skład

kolonialno - delikatesowy, dzielnicy handlowej Poznania tanio odstąpię. Oferty Kurier Poznański zdg 63 826

Sprzedam

łóżka metalowe, futro, Żródlana 3, Kolonialka. zdg 63 724

Skład

zaprowadzony zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 63 727

Pianino

(fabrykat Rönisch) wbudow. Phonola (Hupfeld) sprzedam. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 63 854

Gabinet męski

w stylu romańskim z klubami skórzanymi i prawdziwym dywanem perskim w bardzo dobrym stanie sprzedam. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 63 855

Smoking

jak nowy 45. — zł. 27 Grudnia 15 m. 13. zdg 63 887

Pianina, fisharmonie od 350 zł. Magazyn fortepianów. Marcina 22, podwórko. zdg 63 909

Plaszcz

damskie — futra — mundurki gimnazjalne przoduja ele. ancja, cenami niżej niż wprost

wprost

fabryki

Wildowa - Syn

Wodna 1,

Specjalny dział miarowy. Asygnaty Kredytowe. ng 50 892-3

1 200 samochodów

rozbranych używane części podwozie mleczarskie, opony najtańszej w firmie Autoskład Poznań, Dąbrowskiego 89, telefon 85-14. dg 24 857/8

Mebli

kupuje się najtaniej u Bakosia, Stary Rynek 51 zdg 59 779-80

Reprezentacja

Motocykli

Phänomen — Wulgunn — Hecker — Triumph motorem Sachs. — Swiatło elektryczne. Rejestracja jak rower tanio sprzedaje

Wul - Gum

Poznań. Wielkie Garbary 8. P 35 055-50.133/4

Sprzedam

dobrze zaprowadzony skład kolonialny. Poznań. Półwiejska 15. zdg 63 818-19

Szczęśliwe

obraczki słubne poleca korzystnie Chwilkowski, Bazar, Nowa 8. zdg 64 010/12

Pralnia

chemiczna i farbiarnia mieście wojewódzkim do sprzedania z powodu choroby. Oferty Kurier Poznański zdg 64 128

Skład

owoców warzywa mieszkaniem. Strzelecka 27 — 1. zdg 64 119

Sprzedam

skład cukierków na ruchliwej ulicy. Adres wskaże Kurier Poznański zdg 63 117

Jadalnię

nowoczesna, mało używana, powod. przeprowadzki. Em. Szczaniekiej 5 — 4. zdg 64 107

Szopy

podrózne, strzelba okazyjnie sprzedam. Zakład S-go Józefa. Okaże służąca Zosia. zdg 63 418

Maszynę

damska Singera sprzedam. Grobla 5, m. 1. zdg 64 089

Kolonialka

zaprowadzona mieszkaniem korzystnie. Adres Kurier Pozn. zdg 64 063

Kasy

National — prad — korbę oraz regał kolonialny, tanio sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 64 071

Restauracja

z dancinem w śródmieściu na sprzedaż. Zgłoszenia Stachorski, ulica Staszcza 19 — 13. zdg 64 076

Kolonialka

magiem zaprowadzona sprzedam zaraz. Szamarzewskiego 27. zdg 64 149

Kwiaciarnia

skład nadaje się na każdą branżę w śródmieściu od zaraz do sprzedania. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 64 050

Tanio

skład towarów krótkich zaprowadzony od lat, pośrednicy wykluczeni. Wielkie Garbary 36. zdg 63 974

Kawiarnia - cukiernia z koncesją przy głównej ulicy do sprzedania. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 64 052

Bardzo tanio

sprzedam pierwszorzedny zakład fryzjerski, wyjazd. Oferty Kurier Poznański zdg 64 001

Mebli

od najskromniejszych do luksusowych przy najniższych cenach znajdziesz tylko w

Hali Mebli

Wrocławska 38, Dogodne warunki. Pg 35 200-59.245

Kolonialka

Górna Wilda mieszkaniem korzystnie. Sowiński, Garniearska 2. zdg 64 169

Kawiarnię

cukiernię, śródmieście sprzedam. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 64 175

11. KUPNA

Maszynę

pisania za gotówkę kupię tanio. Oferty marka, cena Kurier Poznański zdg 63 793

Maszynę

do pisania, używaną kupię. — Oferty Kurier Poznański zdg 63 741

Srebro

złoto, wszelkie starożytności kupuję „Lamus”. Strzelecka. Pg 34 580-48.83

Dywan perski

duży i mały kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 63 941

Motocykl

używany, w dobrym stanie, bez prawa jazdy, kupię. „Ermag”. Poznań, Raczyńskich 12. zdg 63 822-23

Kupię

kozy żelazne „Schraubboki”. Zgł. Zielona 2 — 5. zdg 63 987

Kasę Continental

lub inną kupię. Podać cenę do Ag. Kuriera Poznańskiego Międzycód. ng 2798

12. DO WYNAJĘC A

Trzypokojowe

Focha 176 zdg 63 224

3 pokojowe

mieszkania, komfort, nowy dom, blisko tramwaju. Śródką przy kościele św. Jana. Informacje Szkolna 9, m. 8, telefon 14-25. zdg 63 323

5

pokojowe, I piętro, wolne. Długa 3 (Zielone Ogródki). dg 25 632

Garaż

wolne. Długa 3, telefon 23-16. dg 25 633

Trzypokojowe

kuchnia, łazienka służbowy. Wyśpińskiego 15, gospodarz. zdg 63 606

Mieszkanie

2 pokojowe, komfortowe, kuchnia, łazienka, służbowy, parkiet, słoneczne. Rzepieckiego 64. zdg 63 702

Pokój

i kuchnia od gospodarza. Teczo-wa 3. zdg 63 776

3 pokojowe

90 zł. 4-pokojowe 95 zł. — 5-pokojowe 110 zł. komfortowe do wynajęcia. Plac Bernardyński. Oferty Kurier Pozn. zdg 63 719

Pięciopokojowe

Małeckiego 21, Rynek Łazarski. zdg 63 809

Wille

pięciopokojowa pod Poznaniem za 70. — przynależnościami spiesznie emerytowi. Oferty Kurier Poznański zdg 63 798

Trzypokojowe

bezpłatkowe. Debiecka 6, przystanek. zdg 63 931

Pięciopokojowe

komfortowe. Przecznicza 10, II. zaraz tel. 79-77. zdg 63 275

2

pokoje kuchnia pierwsze piętro. Kramarska 9. zdg 63 585/6

2

pokoje kuchnia. Staszcza 6. zdg 64 083/4

Pokój

z kuchnią. Klemensa Janickiego 1 (Jeżyce) do wynajęcia. zdg 64 130

Dla

bezdzielnego małżeństwa umeblowane mieszkanie. Woźna 6, m. 4. Zgłoszenia od 6. zdg 63 992

Dwupokojowe

Lodowa 18. zdg 64 109

Dwupokojowe

ładne, słoneczne, z balkonem od 1. I. 38, przy Rynku Jeżyckim. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 64 047

Dwupokojowe

42. — Trzypokojowe 44. — Czteropokojowe 72. — Marcina 74 — 5. zdg 64 046

Czteropokojowe

komfortowe, nowe, obok Kochanowskiego, Poznańska 41. zdg 64 158

Dwupokojowe

jednoizbowe. Słoneczna 21. zdg 64 207

Od

zaraz pokój z kuchnią, Rawicka 24. zdg 64 200

6

pokojowe komfortowe 2 piętro. Kreta 5 od 1 stycznia wskaże do-zorca. tel. 86-78. zdg 64 166

Pięciopokojowe

słoneczne, odnowione, ogrzewaniem I. Józefa 5. zdg 64 167

4

pokoje kuchnia, łazienka, wysoki parter, słoneczne, kompletnie odnowione, odpowiednie na biura, lub mieszkanie, czynsz 90 zł miesięcznie, rok z góry. Romana Szymańskiego 3, portier. zdg 64 171

13. SZUKA MIESZK.

2—3

łazienka, gospodarza, urzędnik. Oferty Kurier Pozn. zdg 64 140

2—3

kuchnia zaraz lub luty na stanowisku — bezdzietni wprost od gospodarza możliwie śródmieście, remont, własny koszt. Oferty Kurier Poznański zdg 64 013

Pięciopokojowego

czteropokojowego, blisko tramwaju, I piętro, od lutego lub marca. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 64 194

15. PKOJE UMEBL.

Klatki

elektryczność. Marcina 64, m. 24 zdg 63 921

Półwiejska

15, m. 5, czysty niekrepujący, — solidnemu panu. zdg 63 803

Pokoik

tylko solidnemu panu. Fr. Ratajczaka 11a, m. 69. zdg 62 949

Kochanowskiego

17 — 6. zdg 63 397

Krawcowa
z utrzymaniem poszukuje posady.
Oferty Kurier Poznański
zdg 63 396

Poszukuje
jakiegokolwiek pracy, może złożyć
kaucję. Zgłoszenia F. Brych.
Saperska 115, m. 4. zdg 63 336

Kowal
podkuwacz koni, szofer, mecha-
nik poszukuje posady od zaraz.
Oferty Kurier Poznański
zdg 63 694

Pielęgniarka
z praktyką szpitalną i prywatną
godny polecenia poszukuje posady.
Zgłoszenia Kurier Poznański
zdg 64 068

Krawcowa
nie droga, dom za domem poszu-
kuje posady. Wolnica 45 — 4.
naróżnik Wojciecha. zdg 64 142

Praktyki
leśnej szuka po wojsku, dobry
strzelec (zna ogrodnictwo) bez
wzajemnego wynagrodzenia. Łu-
skawe oferty Kurier Poznański
zdg 64 196

Fryzjerka
trwała, wodna, szuka posady.
Oferty Kurier Poznański
zdg 64 197

Kawaler
28 lat, urzędnik gospodarczy, —
długoletnia praktyka, dobre refe-
rencyjne, przymiennie jakiegokolwiek po-
sady na majątku. Agencji wykluc-
czeni. Oferty Kurier Poznański
p 1550

Magister
farmacji chrześcijanin z sześciu
miesięczną dobrą praktyką szuka
posady. Oferty Kurier Poznański
zdg 64 199

Panienska
reemigrantka szuka posady do
dzieci lub do konwersacji fran-
cuskiej. Oferty Kurier Poznański
zdg 63 393

Rutynowana
z długoletnią praktyką do skła-
du cukierków kawiarni od 1. 1.
38, szuka posady. Oferty Kurier
Poznański zdg 63 392

Szofer
mechanik samotny, stateczny —
szuka posady. Karłowicz, Pra-
womyśl, poczta Kaczory.
Ng 2 673

Na Karnawał!
Maski, Serpenty-
ny, Konfetti,
Lampiony, Gir-
landy, Wachlarze,
Parasolki, Fety-
sze, Ordery
Aquila
Hurt! Detal!
Św. Marcin
61. Pl. Wol-
ności 9,
ng 4680

TEATRY

Poznań, czwartek, 30. 12.

TEATR POLSKI: Czwartek,

30. 12. godz. 20: „Ożenek”.

TEATR WIELKI: Czwartek,

30. 12. „Cyryl i Seweryn”. Przed-

stawienie związkowe.

Piatek, 31. 12. „Czterech gburów”

Sobota, 1. 1. 1938 godz. 20: „Afr-

ykanka”.

Niedziela, 2. 1. godz. 15: „Wiecz-

na tęsknota”.

Niedziela, 2. 1. godz. 20: „Domek

trzech dziewcząt”.

TEATR NOWY: Piatek, 31.

12. godz. 4: Sylwester dla Dzieci

(Królowa Tatr).

Sobota, 1. 1. 38: „Królowa Tatr”.

Niedziela, 2. 1. „Królowa Tatr”.

Do nabycia wszędzie

i w filii 27 Grudnia 5

Pg 35 163-50,30

KINA

Poznań, czwartek, 30. 12.

ADRIA: Barbara Radziwiłłówna

APOLLO: „Gdy kwitną bzy”.

CORSO: „Władca podwodnego

świata”.

GLORIA: „Dorożkarz nr 13”.

GWIAZDA: „7 policzków 7 ca-

łusów”.

METROPOLIS: „Gdy kwitną

bzy”.

OŚWIATOWE T. C. L.: „San

Francisco”.

RENAISSANCE: „Pat i Pata-

chon w raju”.

SŁOŃCE: „Książę i żebrak”.

SEKENS: „Jedna na milion”.

SWIT: „Tarzan i zielona bogini”.

TECZA-Lazarz: „Halka”.

TECZA-Wilda: „Czar Cyganerii”.

WILSONA: „Sonata Księżycowa”.

Panna
prowinij, lepszej rodziny, znają-
ca wszelkie prace biurowe, zaję-
cia domowe, szycie ekspedycje,
język polski, niemiecki, poszuku-
je posady, panny do towarzysze-
wa, interesu, zarazem pomoc do-
mu, gospod. 1 osoby. wzgl. inna
prace. Oferty Kurier Pozn.
zdg 63 535

Uczniwy
mężczyzna złoży kaucję za otrzy-
manie posady stróża lub portiera.
Oferty Kurier Poznański
zdg 63 536

Fryzjerka
pierwszorzędna z wodną i trwałą
szuka posady od 1. 1. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 63 658

Magistra
farmacji, młoda szuka posady. —
Oferty Kurier Poznański
zdg 63 677

Higienistka
z praktyką w Poliklinice Stoma-
tologicznej poszukuje posady od
zaraz. Oferty Kurier Poznański
zdg 63 678

Kupiec - powstaniec
branży konfekcyjnej do pomocy
na jarmarku za skromnym wynag-
rodzeniem. Miejscowość obojętna,
choć na kresy. Oferty Kurier
Poznański zdg 63 509

Młoda
z prowincji, uczciwa, pracowita,
poszukuje zaraz posady. Oferty
Kurier Poznański zdg 63 615

Krawcowa
dobrym krojem szuka posady —
dziennie 1,50. Zgłoszenia Kurier
Poznański zdg 62 562

Rutynowana
książkowa - bilansistka, maszy-
nistka szuka posady lub zajęć
godzinowych. Oferty Kurier Po-
znański zdg 62 969

Rządca administrator
inwalida wojenny, lat 38, szkoła
rolnicza, 15 lat praktyki, poważ-
ne polecenia poszukuje posady od
zaraz samodzielnej lub pod dys-
pozycję na pensję lub deputat.
Wynagrodzenie skromne. Zgłoszenia
Kurier Poznański zdg 63 227

Przedstawicielstwo
dodatekowe
Pomorz - Śląsk
drogerie apteki poszukuje. Oferty
Kurier Pozn. zdg 61 870

Samodzielną
inteligentną gospodynię, wykwalifi-
kowaną, bezwzględnie uczciwą,
oszczędna, kulturalna, wszech-
stronna praktyka gospodarcza,
domowa, podwózkowa, zna kwe-
stionariusz, krawiecczyznę, przymiennie
samodzielną posadę domu lep-
szemu, majątku lub probostwie.
Zgłoszenia Kurier Poznański
zdg 62 777

Inteligentna
pani do konwersacji francuskiej,
również niemieckiej przymiennie po-
sade do dzieci, ewentualnie po-
móc w domu. Zgłoszenia do Ku-
riera Poznańskiego zdg 63 184

Biuralistka
maszynistka młodsza, znająca
książkowość przymiennie posadę tak-
że kasjerki od stycznia. Oferty
Kurier Poznański zdg 63 316

Poszukuje
posady magazyniera, portiera, —
woźnego, stróża, 500 zł kaucji
bankowej. Oferty Kurier Pozn.
zdg 63 330

100,—
dam za stałą posadę ślusarza lub
szofer. Oferty Kurier Poznański
zdg 63 382

Panna
lepszej rodziny, dłuższą praktyką
składzie kolonialnym, pracowała
już zupełnie samodzielnie, zna
także doskonale wszelkie prace
gospodarskie domowym prosi
jakiegokolwiek posadę, chętnie na
prowincji. Oferty Kurier Pozn.
zdg 62 154

Dziewczyna
uczciwa, czysta, z dobrym goto-
waniem szuka posady od 1 stycz-
nia 1938 r. Oferty Kurier Pozn.
zdg 62 721

50 zł
kaucji, złoży panienska, znająca
ekspedycje, celem objęcia stosow-
nej posady. Oferty Kurier Po-
znański zdg 62 762

Pokojuowa
początkująca lub do wszystkiego
bardzo uczciwa, zna szycie, goto-
wanie, prasowanie z prowincji
szuka posady. Oferty Kurier
Poznański zdg 62 758

Inwentury
bilanse, księgi, zestawiam. Oferty
Kurier Poznański zdg 62 763

Emeryt
leśnik, rybak, znakomity hodowca
karp, na nieużytkach zakłada sta-
wy, przymiennie posadę rybaka, leś-
niczego, kontrolera. Oferty Kurier
Poznański pod zdg 62 201

Ekspedientka
branży cukierniczej, długoletnia
praktyka poszukuje posady 1. 1.
Oferty Kurier Poznański
zdg 62 513

Panna
zna język niemiecki, poszukuje
posady w składzie piekarskim —
lub żywnościowym. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 62 570

Panienska
inteligentna szuka posady do ob-
sługi gości od 1 stycznia. Oferty
Kurier Poznański zdg 62 863

Inteligentna
lat 26, uczciwa szuka posady —
ekspedientki, kasjerki, wyreczy-
cielki domu, zna gospodarstwo
domowe, trochę muzyki. Oferty
Kurier Poznański zdg 62 921

Szofer
mechanik samotny, stateczny —
szuka posady. Karłowicz, Pra-
womyśl, poczta Kaczory.
Ng 2 673

Kelner
młody, dobry fachowiec poszu-
kuje posady od 1. 1. 38, z kaucją
miejscowość obojętna. Oferty
pod Kurier Pozn. zdg 62 842

Powstanie Wielkopolskie 1918/19

według obrazów artysty malarza
Leona Prauzińskiego. — Seria
12 pocztówek kolorowych

kosztuje 1,50 zł

Do nabycia

w Drukarni Polskiej S. A.

Poznań, ul. św. Marcina nr. 70

Odsprzedaży otrzymują rabat.

Na wysyłkę pocztą dołączyć 50 groszy.

zg 1624-5

Szofer - służący
kawaler, 9 lat praktyki, znam
wszelkie reperacje samochodowe,
poza tym dobre świadectwa i po-
lecenia, obecnie w posiadzie, —
chętnie zmianie zaraz lub póź-
niej. Oferty Kurier Poznański
zdg 62 831

27. WOLNE MIEJSCA

Ogrodnik
samodzielny, starszy, żonaty z
liczną, dorosłą, wykwalifikowaną
rodziną, zaraz potrzebny w du-
żym ogrodnictwie. — Majętność
Wola, pow. Znin. zdg 63 538

Księgowa
samodzielnie
prowadzić umie księgi handlowe,
wymagane przez Urząd Skarbo-
wy (młodsza siła) potrzebna za-
raz. Zgłoszenia Dom Bławotów
i Odzież, Stanisławów, Sobie-
skiego 7. zdg 25 628

Krawcy
konfekcyjni na duże sztuki po-
trzebn. Poznań, Kramarska 8,
skład. zdg 63 827

Ekspedientki
do składu rzeźniczego oraz słu-
żącą poszukuje, Antoni Purał,
Poznań, Wierzbicze 46.
zdg 63 800

Krawcowe
kilkuletnia, praktyka, potrzebne.
Kantaka 89 — 3. zdg 63 477

Rządca
doświadczony rolnik, poszukują-
ny pod ogólną dyspozycję na ma-
jątku 1500 mórg. Oferty z od-
pisami świadectw oraz dokład-
nym życiorysem do Kuriera Po-
znańskiego zdg 25 635

Potrzebni
pracownicy umysłowi, fizyczni do
przebiegów materiałowy bu-
dowlanych od 15 stycznia. Oferty
Oredownik, Poznań zdg 63 744

Młodsza
ekspedientka rzeźnicza z małą
kaucją może się zgłosić. Oferty
Oredownik, Poznań zdg 63 840

Oddam
posadę szofera za wypożyczeniem
200 zł. Oferty Oredownik, Poznań
zdg 63 626

Praktykant
gospodarczy ze szkół rolniczych
poszukujący w większym majątku
na Pomorzu. — Oferty z dokła-
dnym życiorysem i warunkami
do Kuriera Pozn. dz 25 636

Panienska
do posyłek i zastępstwa w biu-
rze, pensja 25 zł. Zgłoszenia mię-
dzy 9 — 10. Kantaka 4, m. 2.
zdg 63 698

Potrzebna
pielęgniarka, Rolna 66, m. 11.
zdg 63 705

2 księgowych
do prac bilansowych na okres
2-3 miesięcy z wynagrodzeniem
mies. 150,— poszukujemy.
Oferty z życiorysem i odpisami
świadectw do Kuriera Poznań-
skiego zdg 63 841

Służąca
czysta, potrzebna, Klonowicza 8,
m. 8. zdg 63 708

Apteka
w Poznaniu poszukuje magi-
stry (a) na zastępstwo lub stałą
posadę. Zgłoszenia podaniem
warunków, referencji Kurier Po-
znański zdg 63 835

Fryzjerka
lub fryzjer, ondulacja żelazkową.
Górna Wilda 45, Rubis.
zdg 63 828

Kucharka - gospodyni
uczciwa do samotnego pana na
wieś. Świadectwa oraz warunki.
Zgłoszenia Świętek, maj. Pako-
sław, p. Lwówek. zdg 63 810

Dziewczyna
umiejąca gotować potrzebną za-
raz. Polna 11, skład. zdg 63 806

Ekspedientki
do składu rzeźniczego oraz słu-
żącą poszukuje, Antoni Purał,
Poznań, Wierzbicze 46.
zdg 63 801

Saramint
jame uslna
ODKAZA
R. Barcikowski S. A. Poznań

Panienska
do dzieć potrzebna. St. Rynek
80 82, Restauracja. zdg 64 133

Dziewczyna
do lat 40, bardzo dobrym gotowa-
niem do wszelkich prac domo-
wych bez prania, sumienna, —
oszczędna, dobrze polecona po-
szukuje do trzech osób. Zgłosze-
nia do Kuriera Pozn. zdg 64 057

Przychodnia
całodzienna do wszystkiego po-
trzebną, świadectwa konieczne.
Sezanieckiej 3, mieszkanie 6.
zdg 64 110

Panienska
do obsługi gości od zaraz, reflek-
tuje się tylko na sły kwalifiko-
wane o milej powierzchowności.
Mielżyńskiego 3, m. 12.
zdg 63 969

Dziewczyna
potrzebna, Św. Marcin 31, m. 6.
zdg 64 042

Dziewczyna
do dziecka, przychodnia, zaraz.
3 Maja 3, m. 7. zdg 64 043

Dziewczyna
wszelkich prac domowych potrze-
bna. Miśkiewicz, Bukowska 5-3.
zdg 64 147

Książkowa - bilansistka
samodzielną, umiejącą pisać na
maszynie, potrzebna od 1. 1. 38.
Zgłoszenia z podaniem pensji —
przy wolnym utrzymaniu z mie-
szkaniem proszę kierować do Ku-
riera Pozn. pod ng 2799

Młodszy
pomocnik fryzjerski, Ogrodowa 2
zdg 64 202

Kucharka
zdrowa, młodsza, dobrze polecona
z smacznym gotowaniem i prac
domowych potrzebna. — Adres
wskaże Kurier Pozn. zdg 64 189

Dziewczyna
uczciwa, własną posadę, świa-
dectwami, może się zgłosić. Ale-
je Marcinkowskiego 17 — 8.
zdg 664 211

Zastępstwo
popołudniowe dla apteki Pozna-
ni potrzebne, Zgłoszenia Ku-
rier Poznański zdg 64 168

Dziewczyna
czysta, uczciwa, dobrym gotowa-
niem do wszystkiego. Zgłoszenia
Wilkońskich 2. zdg 64 170

31. ROZRYWKA

Kinoteatr

„Gwiazda”

wyświetla od piątku 31 bm. —

Wielki polski film historyczny

Ku wolności

zdg 63 876

Służąca
do wszystkiego. Prądzyskiego
48, m. 8. zdg 63 898

Służąca
lubiąca dzieci do prac domowych
bez gotowania, ul. Niegolewskich
5, m. 5. zdg 63 905

Gospodyni
kucharka energiczna, Restaura-
cja Kolejowa, Jarocin.
ng 2634-5

Dziewczyna
samodzielną do wszystkiego z do-
brym gotowaniem może się zgło-
sić. Wierzbicze 13, 1 ptr., m. 6
zdg 64 097

Stenografkę -
maszynistkę
przyjmie adwokat — świadectwa
warunki Kurier Pozn. zdg 64 098

Posługaczka
młodsza potrzebna, praca lżejsza.
Wypiańskiego 18, m. 4.
zdg 64 010

Elew
kolonialista potrzebny. A. Go-
shiński, dawn. Becker, delikatesy
Poznań, 3 Maja 5. zdg 64 088

Ogrodnik - szofer
zgłosić 27 Grudnia 14 1.
zdg 64 003

Posługaczka
3 razy tygodniu. Grobla 28 — 2.
zdg 64 072

Wykwalifikowana
ekspedientka do towarów krót-
kich potrzebna. Półwiejska 28,
m. 8. zdg 64 078

Służąca
młoda, Ratajczaka 33 — 14.
zdg 64 024

Nadszedł nowy transport
Pionierów
najtańszych superów w Polsce.
Nabywając na

raty
nie wystawia się weksli obiego-
wych. Nasza specjalność: radio-
odbiorniki

Kosmos
Naprawiamy wszelkie systemy
po cenach

bezkonkurencyjnych

RADIOSTAR

św. Marcin 26, telefon 46-64.

ng 1 511

Supery Telefunken

inne kupisz

najkorzystniej w

fachowej firmie

Kolasa

Poznań, święty

Marcin

45 a

Telefon 26-28. Pożyczki Państwo-

we 100 za 100. Pierwszorzędna

obsługa

techniczna. Wymiana aparatów.

ng 1179-80

Prześlębiorka
ciwi, wykonuje wszelkie prace
zakres ciesielstwa wchodzące,
skawe zgłoszenia uprasza Zwi-
alidów Wojennych R. P. —
Poznań, ul. Koźła 8. Tel.
94. zdg 63 953-4

Krawcowa
ciwa przyjmie stałą posadę
majątku lub w innym domu
nożnym. Oferty Kurier Pozn.
zdg 63 838

Krawcowa
rymnie posada poza dom zł 1,20
ennie. Oferty Kurier Pozn.
zdg 63 837

Mistrz
walski, maszynista palacza, z
jskowska szkoła kucia koni, szol-
-mechanik, reparacja wszel-
ch maszyn parowych i rolni-
ch poszukuje posady, jako zo-
ty lub samotny, wiek 32. Oferty
Kurier Poznański zdg 63 692

Księgowy
ansista korespondent, siła sa-
podzielna, rutynowana. Długo-
nia praktyka w dużych przed-
siębiorstwach przemysłowo-
handlowych poszukuje posady. Oferty
Kurier Poznański zdg 63 768

3 000,— gotówka
ojci złożyć za posadę kasjera —
żakowego, kier. spółdz. wojsk.
zgl. filii, magaz. itp. bez nalo-
w. swiad. chlubne. Oferty Ku-
er Poznański zdg 63 734

150,— zł
aucji złożyć paniąka, znająca
ekspedycje celem objęcia posa-
y. Oferty Kurier Poznański
zdg 63 860

Biuralistka
raktyka, niemiecki, maszynista, —
ynagrodzenie skromne, — szuka
ajęcia — także godzinami. Zgło-
szenia do Kuriera Poznańskiego
zdg 63 871

Młoda
nteligentna, pisząca na maszynie,
je, szuka posady w Poznaniu.
zgłoszenia Kurier Poznański
zdg 63 881

Młody człowiek
bardzo ciężkim położeniu. —
mający prace kancelaryjna oraz
niemiecki, francuski i angielski
zuka jakiegokolwiek zajęcia od
raz. Oferty do Kuriera Pozn.
zdg 62 844

Pianista
repertuarem poszukuje posady
raz. Oferty Kurier Poznański
zdg 63 403

Wiedeń. „Piękna Galatea” op. Suppé.
Wrocław. Wesoly Sylwester. 21.30 Lublana. Program sylwestrowy. Strasburg. „Jas Malgosia” baśń muz. Humperdincka. 22.00 Monachium. Muzyka taneeczna. P. Parisien. Wiecej sylwestrowe. 22.15 Praga. Melodie operetkowe. 22.20 Londyn Reg. Variet6. 22.30 Wiedeń. Wiecej sylwestrowy. Rzym. Program sylwestrowy. 23.00 Droitwich. Koncert popularny. Lahti. „Dzwonowroczone” a następnie muzył. i mrojozowa. 23.10 Sztokholm. Program noworoczny. 23.25 Praga. Pożegnanie starego roku. 23.35 Lipsk. „Do radości” — oda Schillera (fragment, symfonii Beethovena). 24.00 Bruksela fr. Sylwester w Bruksli. Paryż i Londynie. Koenigs. Przemówienie i życzenia noworoczne. Praga. Fantary noworoczne i pierwsze toasty (toast z Traviaty Verdiego). 1.00 Tuluza. Koncert noworoczny. Droitwich. Dzwon Bigben z Westminsteru i audycja noworoczna (przez tym nabożeństwo).

Sobota, 1 stycznia.
15.40 Wiedeń. Kwartet smyczk. es-dur Beethovena. 16.00 Królewice. „Clivia” opt. Dostala. Kolonia. Barwe melodie. 18.00 Bruksela flam. Muzyka salonowa. — R. Paris. Muzyka lekka. Sztutgart. Audycja rozrywkowa. Sztokholm. Nabożeństwo. 18.30 Ryga. „Clivia” opt. Dostala. Wiedeń. Piesni ludowe i muzyka kameralna. 19.00 Londyn. Koncert ork. wojskowej. 19.10 Kolonia. „Zemsta nietopera” opt. J. Straussa. 19.20 Frankfurt. Koncert zycia z udziałem ork. sol. 19.30 Berlin. Muzyka rozrywkowa w wykonaniu sekcetu. Monachium. Zyczenia noworoczne w wyk. orkiestry i sol. Sztutgart. Koncert Wagnerowski. Wiedeń. „Astronomen” opt. Lehara. 19.35 R. Romania. Tr. z opery. 20.00 Berlin. „Gasparone” opt. Millöckera. — Hamburg. Koncert zyczeń. Kopenhaga. Melodie Strazów. Königswusterhausen. Koncert Beethovenowski z udziałem sol. — 20.05 Praga. Koncert filharmonii czeskiej. — 20.30 Lipsk. Koncert symf. (dyr. H. Abendroth). 21.00 Droitwich. „Music-Hall” z udziałem filmowych Bebe Daniels i Ben Lyons. Mediolan. „Margherita da Cortona” op. Refeozo. — Rzym. Koncert symf. Tuluza. Melodie operowe Rossiniego. 22.00 Londyn Reg. Noc karnawałowa. Luksemburg. Koncert symf. — Sztokholm. Program rozrywkowy. 22.30 Hamur. Noworoczna muzyka lekka i taneeczna. 22.45 Droitwich. Muzyka kameralna w wykonaniu kwintetu. 23.00 Badepesz. Muzyka cygańska. Frankfurt. Koncert zyczeń. Monachium. Królewice. Lipsk. Sztutgart. Muzyka taneeczna. Wiedeń. Muzyka taneeczna. Wrocław. Muzyka taneeczna. Kolonia. Berlin. Wusterhausen. Muzyka taneeczna. 23.25 Hilversum I. Muzyka organowa, następnie radioteatr i muzyka wiedeńska. 24.00 Sztutgart i Frankfurt. Koncert nocy z p. r.